

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 770-1987

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1995

Número 7

**Presidència
del Molt Honorable Sr. Joan Huguet i Rotger.**

Sessió celebrada dia 3 d'octubre del 1995, a les 16,30 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 2034/95, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a declaració urgent de la Serra de Na Burguesa com a parc natural. 186
- 2) RGE núm. 2069/95, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a auditoria a la Fundació Illes Balears. 190

II.- DEBAT DE PRESA EN CONSIDERACIÓ DE LA PROPOSICIÓ DE LLEI RGE núm. 1916/95, presentada pel Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a creació del Consell de les Illes Balears de cooperació al desenvolupament. 197

III.- ESCRIT RGE núm. 1921/95, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, mitjançant el qual se sol·licita la creació d'una comissió no permanent d'investigació sobre l'actuació del Govern en l'exercici de les seves responsabilitats i de l'empresa concessionària de la construcció i explotació del Túnel de Sóller.

204

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Comença la sessió d'aquest plenari amb les proposicions no de llei com a primer punt de l'ordre del dia.

I.1) Proposició no de llei RGE núm. 2034/95, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a declaració urgent de la Serra de Na Burguesa com a parc natural.

En primer lloc, veurem la Proposició no de llei núm. 2034/95, presentada pel Grup Parlamentari Socialista i relativa a declaració urgent de la Serra de Na Burguesa com a parc natural. Per fer la defensa, té la paraula el diputat Sr. Francesc Antich.

EL SR. ANTICH I OLIVER:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Dia 11 de maig del 1994, després d'un més aviat curt debat, derivat del fort assentiment d'aquesta cambra en la qüestió, el Parlament, per unanimitat de tots els grups que el conformaven va aprovar una proposició no de llei relativa a instar el Govern de la Comunitat Autònoma a declarar la Serra de Na Burguesa, parc natural.

Els motius bàsics que impulsaven la iniciativa parlamentària eren els reiterats incendis que durant l'estiu del 1993 havien cremat centenars d'hectàrees de les muntanyes i boscos d'aquella serra. Els tres ajuntaments amb terrenys dins aquella serra, Palma, Calvià i Puigpunyent, a pesar de tenir normatives urbanístiques que protegien la zona, acordaren en sessions plenàries que fos declarada parc natural. Per tant, tant el Parlament com els ajuntaments implicats varen ser conscients que les mesures de protecció de caire urbanístic no són suficients, encara que sí importants, per garantir la conservació dels valors naturals. Valors naturals que per ser preservats necessiten d'actuacions i d'accions que van més enllà (...) prohibicions urbanístiques, actuacions i accions encaminades a gestionar el manteniment dels processos ecològics essencials i dels sistemes vitals bàsics, a preservar la diversitat genètica, a la utilització ordenada dels recursos, a la preservació de la varietat, singularitat i bellesa dels ecosistemes naturals i del paisatge, a restaurar la vegetació i altres elements naturals o paisatgístics degradats i a crear la infraestructura adient per fer compatible, en la mesura del possible, la preservació i conservació de l'indret en el seu ús públic.

Com dèiem al principi, aquesta va ser una qüestió poc debatuda pel gran assentiment general a la proposta. Si bé, la realitat és que, havent passat més d'un any des de l'aprovació d'aquella proposició no de llei, encara no s'ha produït aquesta declaració. No s'ha produït la declaració, a pesar que l'any 1994, el Parlament sol·licitava implícitament que aquella es dugués a terme de forma urgent, a pesar que els tres ajuntaments implicats l'havien demanada amb anterioritat, i a pesar que, per desgràcia, als estius de l'any 1994 i 1995, els incendis s'han continuat produint. Incendis d'efectes menors, respecte dels de l'any 1993, però no per això poc importants. Incendis que han cremat manco territori, però que alguns han afectat superfícies ja cremades l'any 1993 i que eren objecte de programes i plans de regeneració.

El nostre grup pensa que les circumstàncies que envolten aquell paratge demanen una actuació urgent per part de les institucions, actuació que, com diu la nostra proposició no de llei, es preveu en el paràgraf segon de l'article 15 de la Llei 4/1989, de 27 de març, Llei de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres. Paràgraf que preveu que en supòsits excepcionals es podran declarar parcs sense la prèvia aprovació del pla d'ordenació dels recursos naturals, sempre que existeixin raons que ho justifiquin, raons que es faran constar expressament a la norma que realitzi la declaració. En el supòsit d'entrar aquest procediment d'urgència, diu el mateix article, en el termini d'un any, s'haurà de tramitar el pertinent pla d'ordenació.

Nosaltres pensam que està justificat emprar aquest procediment d'urgència, a causa de la important degradació que els darrers anys han ocasionat els reiterats incendis a la Serra de Na Burguesa, causa de força major que justifica, per si sola, una actuació urgent, decidida i excepcional de les institucions competents. És urgent gestionar aquella àrea per impedir nous desastres ecològics i per procedir a restablir aquells indrets degradats pel foc. Per altra banda, totes aquestes actuacions necessiten d'un esforç econòmic important, esforç que segurament seria més lleuger en el supòsit de poder accedir a ajudes del fons que la Unió Europea destina a aquests tipus d'espais, ajudes a les quals segurament serà més fàcil accedir si no imprescindible, amb la declaració d'aquell indret com a parc natural.

Cal ressenyar també, com dèiem al principi, que la Serra de Na Burguesa afecta els termes municipals de Palma, Calvià i Puigpunyent, i per aquest motiu creim també que es fa imprescindible, com més aviat millor, unificar criteris quant a la futura gestió d'aquest parc. En definitiva, nosaltres pensam que és urgent la declaració de Na Burguesa com a parc natural per recuperar aquest més d'un any que fa que el Parlament va instar el Govern que realitzàs la declaració, per poder gestionar aquell indret, regenerant les zones degradades i preservant les que no hi estan, perquè com més aviat millor unifiquem criteris d'actuació per poder invertir-hi més recursos econòmics, perquè la seva conservació sigui més ordenada i per fer-la compatible, en la mesura del possible, amb l'ús públic de la població resident i turística.

Esperam que els restants grups de la Cambra pensin de la mateixa manera. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, senyor diputat. Grups que vulguin intervenir? Grup Mixt, té la paraula. Sr. Balanzat, té un temps de deu minuts.

EL SR. BALANZAT I TORRES:

Sr. President, senyores i senyors diputats, gràcies. Bones tardes. El Govern, el Govern balear mai no s'ha destacat precisament per la seva celeritat per executar acords que fan referència al medi ambient, per tant, donarem suport a aquesta proposició, no tant perquè creguem que Na Burguesa és el primer espai que necessita ser protegit en aquesta legislatura que començam, hi ha altres espais a Mallorca i a d'altres illes, que necessiten tant o més d'aquesta protecció, però sí que, com a mínim, és important que Na Burguesa, en el lloc on està, és un petit pulmó verd envoltat de llocs amb una forta densitat turística que han destruït bona part del litoral que l'envolta.

Per tant, el Grup Mixt votarà a favor d'aquesta proposició. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, senyor diputat. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, té la paraula la diputada, Sra. Margalida Thomàs.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Sr. President, senyores i senyors diputats. El grup Parlamentari d'Esquerra Unida igualment donarà suport a aquesta proposta no de llei del Grup Parlamentari Socialista perquè amb les raons que s'han donat pensam que és un dels pulmons importants que té la ciutat de Palma, que a la vegada, com ha explicat l'anterior parlamentari, el Sr. Antich, ha estat a través de la declaració de tres ajuntaments, Calvià, Puigpunyent i Palma, i pensam que, conseqüents amb la nostra política de preservació dels espais naturals i de respecte al medi ambient, s'ha de votar favorablement aquesta declaració d'urgència de parc natural.

A la vegada pensam que l'esforç econòmic que plantejava el proponent, el Sr. Antich, nosaltres volíem afegir que aquest esforç econòmic igualment hauria de venir per part del Govern balear, en el sentit de l'adquisició de terrenys de tots aquells propietaris particulars que limiten l'actual demarcació del parc de Na Burguesa i, per tant, racionalitzar els límits actuals i recuperar àrees que en aquests moments, com a llacunes, queden fora de l'àrea d'especial interès urbanístic.

Finalment volíem dir que la declaració d'urgència del parc natural i l'ús correcte d'aquest parc no pot venir sense una gestió eficaç d'aquest parc, ben dotada, sobretot de personal suficient i qualificat i que sense aquesta bona gestió no pot assegurar-se un ús racional del parc natural.

Per tant, el nostre grup votarà a favor de la proposta. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, senyora diputada. Per part del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, té la paraula el Sr. Diputat Antoni Alorda.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIES:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Naturalment, el Grup Nacionalista-PSM, donarà suport a aquesta proposició, en tant que recupera la que presentà el nostre grup el 9 de setembre del 1993 i que, com s'ha recordat ja, fou aprovada per unanimitat del Parlament, dia 11 de maig del 1994. No pretenem, doncs, insistir en la importància del fons de l'assumpte ja que aquesta cambra ja s'hi ha pronunciat i ja l'ha debatut. Els tres ajuntaments ja ho han demanat i em sembla que els motius han quedat prou explicats en la defensa que han fet els grups.

Això no obstant, sí que volem insistir en un punt que em sembla de radical importància, la contumàcia del Govern en incomplir les resolucions d'aquest parlament. Desgraciadament és una situació que no ens ve de nou, perquè tots els grups denunciem sovint incompliments que provoquen la repetició de propostes que una vegada resoltes tan sols s'haurien d'executar i llestes. No ens estranya, perquè ahir mateix el grup de consellers del PP, al Consell Insular de Mallorca, essent ponent un membre del Govern, ens demanava que no aprovàssim instar el Govern al compliment d'una llei, la de transferències als consells insulars, perquè el moment polític no era l'adequat. No cal ser gaire (...) per entendre que aquesta estranya idea del que són les lleis és un frau a l'estat democràtic de dret. És delicat que una institució d'autogovern no rebi el respecte degut, òbviament resulta i resultarà sempre difícil exigir a ningú el respecte d'allò acordat en aquesta cambra si ni el Govern ho executa amb diligència, se'n ressent el prestigi del Parlament i amb ell se'n fa un escarni del poble del nostre país perquè no sal recordar que els membres d'aquest parlament som aquí i estam legitimats per l'elecció popular, i el Govern només perquè el nomena aquest parlament i davant ell ha de respondre.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. José María González Ortea.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr. Presidente, señoras y señores diputados. Efectivamente, el 11 de mayo del año pasado, se aprobaba en esta cámara, con otros parlamentarios, incluso con otros grupos parlamentarios y desde luego con otro gobierno, una propuesta, salía aprobada por unanimidad, en la que el Grupo entonces del PSM i EEM, nos proponía que instáramos al Gobierno a la declaración de la Serra de Na Burguesa como parque natural. Ha pasado un poco más de un año y se presenta otra propuesta, ahora por el Grupo Socialista, a otro gobierno y con otra composición de la Cámara, una propuesta similar que sólo se diferencia de la primera en una cosa, se pide que se aplique el sistema excepcional que contempla la Ley nacional de conservación de espacios, el sistema excepcional, digo, en el cual se permite declarar parque natural una determinada área y con posterioridad hacer el plan de ordenación de recursos naturales, siendo el sistema normal el realizar primero este plan de ordenación de recursos naturales y con posterioridad, en su caso, y de acuerdo con las determinaciones y los estudios que se hayan hecho de este plan, declararlo parque natural o utilizar cualquiera de las otras figuras que se contemplan en esa ley.

En el debate de aquel pleno, ya lo ha dicho el Sr. Antich, cuando nos presentaba hoy la proposición no de ley, ya se insistió y ya quedó claro, que el problema de la Serra de Na Burguesa no era un problema de riesgo de urbanización, de riesgo de degradación por la construcción, la edificación, etc., el problema era que a lo largo del año 94 había crecido de una forma alarmante el número de incendios que se habían producido en la zona. Efectivamente, de una memoria del Gobierno se puede ver que así como en los años anteriores, en el 90, la superficie total afectada en el parque, en una zona de la Serra de Na Burguesa, se habían quemado 24 hectáreas, en el año 91, 14, en el 92, 189, en el año 93, había subido a 792 hectáreas, 692 de superficie arbolada i 100 de superficie desarbolada. Éste era entonces el problema acuciante y así lo dijeron y lo manifestaron los diversos portavoces, entre ellos yo mismo, que tuve ocasión de intervenir entonces también en nombre de mi grupo. Era urgente, pues, poner remedio a esa situación, a una situación concreta que era la de la proliferación de incendios forestales en esta zona.

Yo creo que entonces no se pidió la urgencia porque entonces también se suponía que el camino normal era el de la ejecución del plan de ordenación de recursos, y, por consiguiente, en ese camino que ya el Gobierno nos anunciaba que en él estaba, se quería llegar a la declaración.

¿Qué ha pasado durante todo este año? NO ha hecho nada el Gobierno, no han hecho nada los gobiernos, porque entonces había uno y hoy hay otro. Bien, también de los datos que constan en la Conselleria de Agricultura, tengo que decir que se han hecho muchas cosas en Na Burguesa. Se han mejorado, durante el bienio 94-95, 25,14 kilómetros de caminos forestales, con un importe total de más de 22 millones de pesetas; se han construido cuatro unidades de depósitos de agua, por un importe total de algo más de 5 millones; se han hecho labores de silvicultura preventiva en un total de 141 hectáreas con un importe de 67.107.000 y pico de pesetas; se ha actuado en otras fincas próximas del término de Calvià en 55 hectáreas, en labores similares, con un importe total de 26.176.000 pesetas. En total se han gastado 120.337.000 pesetas. Aparte de eso, se han construido dos torres de vigilancia, en Son Vida i en s'Hostalet, bien que no coinciden, quizás, aunque en parte sí están en el área y en parte no; se ha hecho una restricción al tráfico rodado; se ha hecho una dedicación preferente de medios de vigilancia y extinción, tanto móviles como aéreos, es una cosa de la que todos tenemos constancia por los medios de comunicación; se ha hecho una siembra aérea, repoblaciones forestales, trabajos silvícolas, de ayuda a la regeneración natural y se ha hecho un control de cabras. Todas esas operaciones se han hecho, insisto, en estos últimos tiempos, y naturalmente han vuelto a bajar, las consecuencias de esa política del Gobierno, han vuelto a bajar las superficies afectadas por los incendios. Tanto es así que en el propio año 94, la superficie total afectada ha sido solamente de 4 hectáreas. Se pasa de 792 a 4.

Es verdad que en el 95, año en curso, año excepcionalmente seco como es generalmente reconocido por todo el mundo, la superficie ha vuelto a subir a 198 hectáreas. Es por consiguiente necesario, imprescindible, que el Gobierno siga en esa tarea de tomar determinaciones y hacer actuaciones, efectivamente, para evitar la propagación o la formación de incendios forestales en la zona.

Volviendo al tema fundamental, que es la declaración del parque natural, el Gobierno también tiene en curso los trabajos del plan de ordenación de recursos naturales, concretamente creo que hay una asistencia técnica redactada para la culminación del POR que exige la legislación con un valor total próximo a los 7 millones de pesetas. Se está, pues, en el camino, en el camino que entonces, hace un año, se pidió, y que hoy se vuelve a pedir, aunque ya digo, con esa matización de la urgencia.

Y ¿qué justificaría en este caso, tal como exige la Ley que se justifique, porque la Ley admite el caso excepcional de que primer se declare parque natural o cualquier otra figura y que después se haga el plan de ordenación de recursos? ¿Qué justificación se da? Yo aquí he oído alguna, se ha hablado de incendios y de gastos o de política contra incendios, de esa creo que con las cifras que he dado queda claro que es una política que ya está en acción y que no espera a la conclusión ni del POR ni a la declaración del parque natural, porque tampoco nos engañemos, la declaración de parque natural en sí misma no supone en absoluto que de un día para otro, un espacio que antes no lo era y después pasa a ser parque natural, vaya en él a producirse la maravilla y el milagro de que no se produzcan incendios; la declaración de parque natural conlleva, efectivamente, que después se tomen una serie de medidas en esa zona objeto de declaración, una serie de medidas que eviten aquello que se quiere, precisamente, evitar, en este caso, insisto, fundamentalmente, casi, como única razón, la cuestión de los incendios forestales. Si ya se está en ese camino, no parece lógico que la justificación de la urgencia sea ésta.

El Sr. Antich se ha referido también a otra justificación marginal, aunque él mismo, me da la sensación, de que no lo ha hecho con mucha convicción, porque tampoco entendemos que esto sea así, y es que de este modo, con la declaración de parque natural se pueda conseguir acceder a fondos europeos, pero como él mismo ha dicho no hay tampoco ninguna razón especial para justificar eso, no hay más fondos europeos porque una zona que, no olvidemos es área natural de especial interés toda ella, vaya a tener una mejor dotación de fondos europeos por el hecho de que esta cámara o el Gobierno, mejor dicho, la declare parque natural o la deje de declarar. De manera que el acceso a estos fondos europeos creo que es independiente de la declaración de la zona.

Por consiguiente no vemos ninguna razón para apoyar esta propuesta que se presenta hoy, nos mantenemos en la inicial, en la que se hizo el año pasado, en la que se aprobó en esta cámara por unanimidad, y en la que a partir de entonces, el Gobierno ha ido trabajando, como se ve, sin pausa de ninguna clase. Este mismo año hay una serie de previsiones de gastos, parte ya hechos y parte que se harán, de estos que antes les leía, pero que excuso dárselos porque el año todavía no ha acabado y probablemente haya todavía gastos que se desarrollen en esta área. Igualmente el año que viene habrá las partidas presupuestarias adecuadas y cuando en este parlamento, en esta cámara se discuta muy próximamente el presupuesto, creo que si estas partidas se consideran insuficientes podrá o tendrá ocasión todo el mundo, en esta cámara, cada uno de los grupos, de proponer las correspondientes enmiendas.

Nada más. Muchas gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, senyor diputat. Vol tornar a fer ús de la paraula? Té la paraula el diputat Sr. Francesc Antich.

EL SR. ANTICH I OLIVER:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Bé, en primer lloc, agrair el suport que donen a la proposta tant el Grup Mixt, com el Grup d'Esquerra Unida i el Grup del PSM.

Quant al Grup del PP, dir que el Sr. José María González i Ortea ja en el maig del 94 ja va sortir a defensar la postura del seu grup i va dir en aquell moment que el Govern treballava en el pla d'ordenació de recursos, que el Govern ja hi feia feina, i ha passat més d'un any i estam exactament en el mateix lloc. És ver que la proposició no de llei que va presentar el PSM en el seu moment es basava bàsicament en el tema de la proliferació d'incendis, però també és ver que la problemàtica no només era la d'aturar aquests incendis, sinó que a més era fer un tractament de les zones degradades precisament per aquests incendis.

No es va demanar la urgència en aquell moment, em sembla que del debat de la discussió de la proposició no de llei de l'any 1994 es desprèn que en un principi el PSM sí demanava la urgència, em sembla que llavors a través d'esmenes es va arribar a un consens i es va anar pel procés normal. Supòs que no es va demanar la urgència en aquell moment pensant que el Govern, almanco, a pesar que fos de manera excepcional, aquesta vegada sí que compliria uns terminis correctes.

Li he de dir que, en principi, el nostre grup està d'acord amb totes les actuacions que s'hagin pogut dur allà, de totes formes, dir que si vostè m'ha dit que han fet tota una sèrie de camins, han invertit tota una sèrie de doblers, i això ha fet aturar els incendis, crec que cal reconèixer que si es feia una planificació així com toca i es feia un pla d'ordenació dels recursos, es podrien aconseguir efectes molt més positius.

Que declarar el parc natural no implica que a partir de l'endemà ja no es produeixin incendis, bé, és exactament el mateix que li acab de dir ara, és a dir, si quatre camins que s'han fet fins ara han returat tot el tema d'incendis, què ha de fer si es posava en marxa un pla d'ordenació de recursos així com toca?

I jo crec que és lògic pensar que serà molt més fàcil aconseguir subvencions dels fons europeus en matèria de medi ambient que per cert n'hi ha molts, cal dir que Calvià es troba dins el que és el programa 5b, encara que crec que del programa 5b a qualque moment n'haurem de parlar, perquè realment les expectatives que havia aixecat aquest programa, actualment, ja estan totes per terra o almanco durant aquest any, cal pensar que seria molt més fàcil aconseguir ajudes dels fons europeus si aquella zona comptàs amb una declaració i amb un pla d'actuació, jo crec que tothom ho entén i crec que és una cosa ben lògica.

Nosaltres pensam que realment estam davant un cas excepcional, que com a tal mereix mesures excepcionals, que el fet que un espai natural com és Na Burguesa, que és un important pulmó, com s'ha dit, d'una de les zones de l'illa de més aflluència turística, el fet que hagi sofert amb pocs anys reiterats incendis que han provocat una forta degradació a una part important dels seus elements naturals i paisatgístics, justifica que les institucions li guardin un especial esment.

En definitiva, creim ben justificat que el Govern de la Comunitat tramiti la declaració pel procediment d'urgència, maldament només fos per allò de fer l'esforç de recuperar el temps perdut. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Sr. González i Ortea, té vostè la paraula.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr. Presidente. Yo no creo que se haya perdido nada de tiempo, Sr. Antich, para eso le he leído todo lo que se ha hecho, me dice usted, "estamos igual que el año pasado", no, Sr. Antich, no, estamos 120 millones de pesetas más allá del año pasado y estamos 800 hectáreas menos quemadas al año que el año 93, por consiguiente no me diga que estamos igual, porque no estamos igual.

Me habla de los efectos más positivos que se pueden conseguir en la zona con un plan, claro, con el plan de ordenación de recursos, bueno, pues eso es lo que está haciendo el Gobierno, éste es el camino normal que prevé la Ley de espacios y eso es en lo que estábamos el año pasado y en lo que estamos éste.

La proposición, por cierto, del PSM no fue consensuada, la proposición del PSM, tengo aquí la publicación en el boletín de la Cámara del 17 de septiembre del 93, y dice pura y simplemente después de la exposición de motivos "que el Parlamento de las Islas Baleares inste al Govern de la Comunidad Autónoma a declarar la Serra de Na Burguesa, parc natural". Por consiguiente, no hay modificación ni hubo modificación durante el pleno.

Más fondos europeos con un plan de actuación, me dice usted; volvemos otra vez a lo mismo, luego los fondos europeos no van a venir porque lo declare el Gobierno parque natural, en todo caso vendrán porque hay un plan, eso, justamente eso es lo que se está haciendo, sin olvidar todo lo demás en actuaciones no sólo de caminos, le he leído a usted un montón, lo ha reducido un poco en plan de caricatura a lo de los caminos, y sin embargo en los caminos no es en lo que más se ha gastado ni mucho menos, como antes le he leído, voy a ahorrarme volver a leerle las cifras, porque me parece una inutilidad reiterarme en ello, lea usted el *Diario de Sesiones* y las volverá a tener, y si quiere se las facilito, no tengo ningún inconveniente.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Conclòs el debat, passam a la votació.

Senyores i senyors diputats que voten a favor de la proposició no de llei, es volen posar drets, per favor? Gràcies, poden seure.

Vots en contra? Moltes gràcies, poden seure.

Abstencions? No n'hi ha.

Resultat de la votació: vots a favor 27, en contra 30. Per tant, queda rebutjada aquesta proposició no de llei.

I.2) Proposició no de llei RGE núm. 2069/95, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a auditoria a la Fundació Illes Balears.

I passam a la proposició no de llei següent, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a auditoria a la Fundació Illes Balears. Per fer-ne la defensa, té la paraula el Sr. Diputat Andreu Crespí.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Més de 150.000 milions de pessetes per al foment de la cultura, la investigació, l'educació, l'atenció als malalts, als emigrants, a les minories ètniques, a les persones amb disminucions, hem dedicat les més de 3.000 fundacions privades arreu de l'Estat espanyol. Això ens mostra la importància que avui ja tenen aquestes institucions dins la vida de la societat en el nostre país, i encara n'hauran d'agafar més si ens volem equiparar a les societats més avançades del nostre entorn cultural i polític; i per aconseguir aquest increment, són dos elements els necessaris, d'una banda, una legislació que faciliti la vida econòmica de les fundacions, des del punt de vista fiscal i tributari, i que també incentivin de la mateixa manera la participació tant dels particulars com de les empreses en el suport econòmic necessari per dur a terme les seves activitats. Aquesta legislació avui i ara ja és un fet, i jo crec que ha estat valorada positivament pel conjunt de les fundacions com varen demostrar en aquesta ciutat fa pocs dies en una reunió haguda de nombroses fundacions.

D'una altra banda, i potser més important i també es va manifestar en aquesta reunió, és que el conjunt de les fundacions en la seva forma d'actuar generin confiança en els ciutadans, perquè a més dels incentius fiscals contribueixin a la vida d'aquestes fundacions amb aportacions econòmiques. I això s'aconseguirà si aquestes fundacions atenen correctament l'interès general que fomenten en els seus documents fundacionals.

Vull recalcar que nosaltres, el Grup Socialista d'aquesta cambra, creu en el paper que juguen i han de jugar les fundacions al nostre país, com elements de co-actuació amb les administracions públiques en totes aquelles matèries que he esmentat al principi; és a dir és l'articulació de la vida civil en tot d'una participació pública i una participació privada d'entitats sense fi de lucre.

El tema que ens ocupa aquí, la Fundació Illes Balears és evident que té uns objectius coneguts per tots, en el qual no insistiré i, a més, m'atreuria a dir que un objectiu extraordinàriament valorat també per tots; però, malauradament hi ha un però, des del moment de la seva creació, s'alçaren veus que posaren de manifest una preocupació, una preocupació que res té a veure amb els objectius d'aquesta fundació, però sí té a veure amb el fet, jo diria excepcional que una persona a títol exclusivament privat i que al mateix temps era president d'aquesta comunitat autònoma, fos president de la Fundació i fundador.

I bé, quins són els dubtes que grups polítics, persones, mitjans de comunicació fa uns anys ja exposaren? Jo crec que són dos i molt clars, un és quina serà l'actitud d'un govern en el qual aquesta fundació li sol·liciti recursos i subvencions, rebrà el mateix tracte que una altra fundació que no tenguí com a president el mateix president que té aquest govern que els atorga. Cregui'm, jo crec que és una pregunta que molts de ciutadans es podran fer. I també aquesta administració que exerceix el protectorat sobre aquesta fundació, és a dir, vetlla perquè aquesta fundació compleixi els seus objectius, tindrà la mateixa actitud amb aquesta fundació en cas de descobrir irregularitats que amb una altra, la qual no tenguí com a president el president del Govern que dona suport a aquesta administració?

He d'admetre que aquests dubtes que puguin tenir les persones i que jo he llegit a les hemeroteques són lògics, són humans. Encara que no tenguin fonaments provats. El dubte és una cosa que arrela fàcilment dins els ànims de les persones, i jo crec que a aquells que exercim una responsabilitat pública ens correspon donar exemple en aquests casos.

Vull creure, però, que aquests dubtes, aquests dubtes suposats, suposats d'actuacions de no equitat de les administracions són només això, un suport. No hi ha, he de pensar, una base perquè aquests dubtes siguin fonamentats. Però aquests darrers mesos, parlam de temps enrera, aquests darrers mesos hi ha hagut uns altres elements que s'han sobreposat a aquests i que, jo diria que han fet caure quelcom més que un dubte a les consciències dels ciutadans sobre la correcció de les actuacions d'aquesta fundació.

En efecte, una informació àmpliament tractada per tots els mitjans de comunicació escrits, parlats, televisius, que uns certs talons podrien haver entrat i sortit de comptes de la Fundació Illes Balears i comptes en els quals hi haurien intervingut persones que no estan vinculades a la fundació, aquestes informacions han fet despertar dins els ciutadans un dubte que jo crec que podríem qualificar de raonable. També han estat àmpliament informats, els ciutadans i les ciutadanes d'aquestes illes, del fet que el president de la Fundació, i això deu ser així, perquè allà el deuen haver anat a trobar els periodistes que han publicat aquesta informació, preparava el congrés del seu partit dins un despatx de la mateixa fundació. Jo crec que això són dos temes de prou gravetat que suposarien una clara i manifesta desviació dels objectius que té marcats aquesta fundació. I, en el segon cas, en el cas de la utilització del despatx per preparar un congrés, i permeti'm una mica la ironia, jo crec que també seria una deslleialtat amb aquests militants del Partit Popular que volen preparar aquest congrés amb la mateixa ambició, legítima ambició política, que no disposen d'un despatx segurament tan ben moblat com el que existeix a la Fundació Illes Balears.

No obstant això, jo crec que el tema és seriós, les bromes no han de rompre la seriositat amb què tractam aquest tema, però tampoc un poc d'ironia crec que no és dolenta, crec que hem parlat abans que un element important perquè les fundacions creixin en el nostre país, com creixen a altres països del nostre entorn, com creixen a altres comunitats del nostre mateix país, crec que és important la credibilitat, i aquestes informacions que apareixen publicades, crec que no fan bé a la credibilitat d'aquesta fundació, ni tampoc a les altres, perquè les taques s'estenen fàcilment i la brutor esquitxa els que estan devora dels que tenen la taca.

Ara bé, aquí ens trobam en el moment que hem d'aplicar una legislació, l'administració és qui ha de vetllar perquè les fundacions privades exerceixin les seves funcions complint els fins fundacionals, em referesc, com tots vostès deuen saber, a la Llei 30/94, de fundacions -traduesc- i incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general. Aquesta llei mana d'una manera clara a l'administració que té l'obligació de tutelar aquesta fundació, dos principis bàsics, un, que es compleixin els fins fundacionals tenint en compte l'interès general, i segona que ha de verificar si els recursos econòmics han estat aplicats als fins que els propis estatuts marquen a la Fundació. Jo crec que no és que la Fundació digui que el protectorat podrà, sinó que el protectorat té l'obligació de fer això, el mandat de la llei per als protectorats és clar, i no se'n pot defugir sense caure en un greu desistiment de responsabilitats que possiblement podria tenir un altre tipus de tractament.

Senyores, senyors diputats, jo he dit si això és cert, perquè sense cap dubte tothom té dret a la presumpció d'innocència i en aquest cas és evident que la Fundació té dret a la presumpció que ha actuat correctament. No obstant això, la llei, en aquest cas, jo crec que va molt alerta, i també dona a l'administració la possibilitat d'investigar si aquesta actuació és o no és correcta, sense que això perjudiqui la fundació. A l'article 23 de la llei s'estableix i permet al protectorat, si les circumstàncies així ho aconsellen, de fer auditar els comptes de la fundació. Jo crec que és una obligació d'aquesta cambra fer que les persones de la nostra comunitat creguin en la correcta actuació de l'administració, de la nostra administració autònoma, de la més propera, de la qual nosaltres podem controlar i veure com actua d'una manera propera. I també que creguin que aquelles organitzacions que actuen sota la protecció de determinades lleis també actuen correctament d'acord amb allò que marquen aquestes lleis.

Permeti'm, Sr. President del Govern, que utilitzi unes paraules que vostè va dir al seu discurs d'investidura, això, el fet que els ciutadans creguin en la seva administració, que creguin que les institucions i les associacions que funcionen a l'emparedament d'una llei és així, és una peça fonamental que legitima la democràcia. La realització d'aquesta auditoria, per tant, que també ha estat reclamada per significats -jo m'atreveria a dir- per significats comentaristes polítics dels nostres mitjans de comunicació que, per cert, no són persones gens properes als plantejaments ideològics del Partit Socialista, han trobat que aquesta auditoria ja hauria d'haver estat feta. D'altra banda, si aquesta auditoria es fa, jo crec que deixariem ben clar que l'administració que té l'obligació de fer-la no defuig i tracta per igual aquesta fundació com totes les altres. I, per últim, també, si aquesta auditoria es fa, s'aclariria d'una vegada per totes si aquesta fundació ha actuat o no correctament.

Aquest mateix matí hem llegit a la premsa que la mateixa fundació té voluntat de procedir a una auditoria, jo no sé si aquesta voluntat ha estat forçada per aquesta iniciativa parlamentària o ha estat a iniciativa pròpia, tant se val!, jo em felicito d'aquesta decisió, crec que és positiva per a l'aclariment d'aquesta situació i, si em permeten una altra broma, hi havia una dida a Lluçmajor que deia que qui mostra el lloc comú deu ser perquè el té net, per tant, jo em felicito d'aquesta intenció. I si s'aprova aquesta proposta i l'administració que ha d'exercir la seva tutela vol fer l'auditoria, i la fundació que ha de ser objecte de l'auditoria la vol rebre, crec que ens trobam en unes excel·lents condicions per obtenir el resultat que volem, és a dir que l'administració i la fundació, en una relació que ha de ser cordial, i l'administració també té l'obligació de donar suport a l'actuació de les fundacions, en una situació normal, si en una situació excepcional ambdues institucions poden treballar d'una manera lleial, d'una manera transparent i complint estrictament el que marca la llei, jo crec que en aquest canvi ens podem sentir satisfets.

Per això, senyores diputades, senyors diputats, jo deman el suport a la proposició no de llei que ha presentat el Grup Parlamentari Socialista. Gràcies. Gràcies, Sr. President, per la seva magnanimitat.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per fixar la posició dels grups, per part del Grup Mixt intervé la diputada Maria Antònia Munar.

LA SRA. MUNAR I RIUTORT:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Unió Mallorquina donarà suport a la proposició no de llei que acaba de defensar el Grup Parlamentari Socialista. Nosaltres direm sí a l'auditoria a la Fundació Illes Balears, entre d'altres coses perquè creim que les finalitats d'aquesta fundació són molt clares i si han estat totalment legals ningú no té perquè estar en contra que es faci una auditoria. Per altra part, creim que una fundació, amb els anys que du, el lògic seria que ja aquestes auditories s'haguessin fet amb anterioritat i haguessin estat conegudes per tots i d'aquesta manera no es produiria cap tipus d'ombres ni de dubtes pel fet que el president del Govern fos també el president de la Fundació.

He de dir també que m'interessa molt especialment que es faci aquesta auditoria i que s'aclareixi aquesta situació ja que de qualque manera el fet que durant uns anys, en concret del 87 al 92 i per tant quan es va constituir la Fundació Illes Balears i durant un cert temps, vaig ser consellera de Cultura, tenc un especial interès que aquesta auditoria es faci i que realment s'aclareixi la situació i que quedi molt clar que les actuacions de la Conselleria de Cultura respecte de la Fundació varen ser en tot moment legals.

Nosaltres volem pensar i pensam en positiu i volem creure que realment la Fundació ha jugat dins la nostra societat aquell paper pel qual va ser creada i que les aportacions, totes les aportacions de les diferents personalitats i entitats que a un moment determinat li han donat suport, s'han destinat a aconseguir les seves finalitats. Per una altra part, creim que el nostre grup, el Mixt, tant els Verds com UM, ha de donar suport a aquesta proposició perquè no volem cap tipus d'ombres que en aquest moment envolten aquesta fundació. Crec que no hi ha millor manera que aclarir les coses perquè no hi hagi informacions intencionades, que no surtin als mitjans de comunicació males informacions.

Com que per part meua i pel que m'afecta estic convençuda que no n'hi haurà cap ni una, crec que realment seria molt positiu que com més aviat s'aclareixi aquest tema, es fes l'auditoria i es retés compte en aquest parlament dels seus resultats. Moltes gràcies.

(El Sr. Vice-president primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Munar. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, té la paraula el Sr. Grosske.

EL SR. GROSSKE I FIOU:

Senyores i senyors diputats. Intentaré, en representació del Grup d'Esquerra Unida fer una intervenció prudent i rigorosa sobre el tema que ens ocupa, i anunciaré d'entrada que Esquerra Unida donarà suport a la proposició no de llei que es planteja, perquè, efectivament, la Fundació Illes Balears ens té seriosament preocupats o, com es diria més col·loquialment, la Fundació Illes Balears ens té francament "mosquejats". Per què? Examinem algunes dades: la seva data de constitució, 30 de desembre del 1988, si un fos aficionat a l'astrologia diria, mala data, l'any dels embulls, el moment just entre l'adjudicació del túnel i el fet de començar a cobrar la comissions, mala data per a la Fundació.

Segona dada: d'una iniciativa d'aquestes característiques es podria suposar que sorgeix d'una iniciativa de persones físiques, de persones jurídiques molt significatives de la vida social i econòmica de les nostres illes que una mica agafen el president Cañellas, agafen el president de la Comunitat Autònoma una mica com la perla de la Corona, és a dir, com allò que li acaba de donar prestigi, que li acaba de donar prestància a la Fundació, però res del funcionament i de la dinàmica de la Fundació fa veure una dinàmica d'aquestes característiques. Fins i tot l'acte de constitució és una presentació del president Cañellas davant el notari on no justifica documentalment la representació de les persones físiques i jurídiques que formen part de la Fundació, que lògicament hem de suposar que es justifica *a posteriori*. És a dir, tot fa veure, tot fa pensar que ens trobam davant una iniciativa creada, dinamitzada des del Consolat de la Mar, i això fa particularment desagradable tot aquell suport públic, des de les institucions autonòmiques cap a aquesta fundació, perquè, evidentment, tot agafa un aire, tot agafa una dinàmica absolutament endogàmica on no se sap on acaba allò que són les institucions públiques i allò que és la Fundació.

I quan examinam qui forma part d'aquesta fundació, òbviament, com he dit abans trobam entitats, institucions, empreses, etc., realment significatives, de pes en aquestes illes, moltes de les quals estic convençut que hi participen de la manera més innocent possible, com una part més de la seva activitat, consideren, supòs, el fet de participar en una fundació que té les finalitats tan lloables sobre el paper que té aquesta fundació. Però trobam també persones físiques, Pedro Valencia Morro, Jaime Gibert, José Campins, tota la plana major de Bon Sossec, i, a més, un darrera l'altre, és a dir que malgrat que no hi hagi epígraf, es veu que el que mecanografiava l'acta fundacional efectivament va agafar el bloc de la gent de Bon Sossec.

I, qui té firma al compte corrent d'aquesta fundació? El president Cañellas, Magdalena Femenias, i el Sr. Berastain, l'home de les mil firmes. Jo que tenc un compte corrent i una llibreta, no m'aclaresc, el Sr. Berastain, la quantitat de comptes corrents que arriba a manejar. I el trobam una altra vegada, al Sr. Berastain, tenint la firma de la Fundació Illes Balears, i, a més a més, un informe de la policia lliurat al jutjat d'instrucció número 1 ens parla d'un possible, d'un molt probable per la manera com s'efectuen les operacions, un més que probable desviament de fons des de la companyia concessionària del túnel de Sóller cap a la Fundació Illes Balears.

Atesos aquests antecedents, que són fets, que no són suposicions, que no són elucubracions, atès el context que representa el finançament irregular del Partit Popular que es produeix durant l'any 1989, la veritat és que Esquerra Unida no considera massa agosarat sospitar, qüestionar-se si la Fundació no és, no ha estat qualque cosa més que això que semblava sobre el paper, si la Fundació fins i tot no ha arribat a ser un canal de recaptació de donatius que d'una o altra manera anaven a parar a les arques del Partit Popular, que la Fundació no hagués estat més que una KGB, un poder B, paral·lel al poder institucional representat pel Govern autònom, una espècie, en part de grup selecte on el finançament a la Fundació s'intercanviava amb favors de caire polític.

Nosaltres pensam que no és massa agosarat demanar-se totes aquestes coses, pensam, al contrari, que plantejar-se aquestes qüestions, és una cosa molt prudent i molt raonable, i, per totes aquestes raons, per ajudar a contestar aquestes preguntes, malgrat que sabem que no serà suficient per contestar-les, Esquerra Unida donarà suport a la realització de l'auditoria proposada. Moltes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, té la paraula el Sr. Mateu Morro per un temps de deu minuts.

EL SR. MORRO I MARCÉ:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. El Grup Parlamentari Nacionalista-PSM evidentment considera que la proposta del PSOE és una proposta positiva, positiva i fins i tot jo diria que necessària. La Fundació Illes Balears té una significació indiscutible en els darrers anys dins la vida pública de les Illes i, per tant, com a entitat privada d'interès públic, consideram que ha d'estar subjecta al degut control, a la deguda supervisió i a l'auditoria que es proposa per part de l'administració.

I això serà bo per a tots, serà bo per facilitar la transparència de la Fundació Illes Balears i serà bo per saber què passa amb els doblers públics, amb els doblers de les nostres institucions, que van també a aquesta fundació i que, de qualque manera han d'estar, s'ha de saber on van i hi ha d'haver un control.

Efectivament, la Fundació Illes Balears té una presidència que coincideix amb la presidència de la Comunitat Autònoma, que va coincidir. Nosaltres, des de bon començament vérem uns greus problemes i mai no ens va semblar bé el plantejament que feia la Fundació, i no perquè no estiguéssim d'acord amb les finalitats que es proposaven, de fet aquestes finalitats que formen part del contingut estatutari de la Fundació són finalitats importants que el PSM ha fet moltes vegades proposades i ha demanat actuacions de govern, però pensàvem que aquest no era el camí correcte. La protecció del territori, la compra d'espais ha de ser fruit, sobretot, de l'acció de govern, i d'altra banda, les fundacions privades han de ser fundacions privades, les fundacions privades no han d'estar vinculades d'aquesta manera tan confusa amb les administracions.

La Fundació Illes Balears quedava a un terreny intermedi, a un terreny on era molt difícil, és molt difícil diferenciar entre Partit Popular, entre Govern, entre els diferents components econòmics i personatges que, com s'ha dit aquí, són prou coneguts dins la vida pública il·lenca que conformen i participen en les activitats de la Fundació. I d'altra banda aquest fet ha ocasionat, per tant un vici d'origen en l'activitat de la Fundació, un ús propagandístic d'uns fins originàriament correctes, un ús, per tant, partidista on el que és electoralisme, partidisme i usos de doblers públics es confon i dona lloc a actuacions molt discutibles.

D'altra banda, i això, per a nosaltres, és important i determina la necessitat d'aquesta auditoria, han passat coses dins la nostra vida pública, hi ha notícies, hi ha afirmacions, hi ha dubtes. Certament, és important aclarir el finançament irregular dels partits polítics, el finançament irregular del Partit Popular a les Illes Balears i, per tant, hem de donar suport a aquesta proposició no de llei. Creim que aquestes bases equívokes, sobre les quals s'ha fundat l'actuació d'aquesta fundació, fa necessari aquesta auditoria. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Diputada Maria Salom.

LA SRA. SALOM I COLL:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. En primer lloc, vull anunciar que el nostre grup parlamentari no posarà obstacles a qualsevol iniciativa que redundi en una major transparència i en una bona gestió dels doblers públics, dels doblers de tots els ciutadans. Però dit això, volem fer dues matisacions: En primer lloc, es tracta d'una iniciativa de tipus privat, i en segon lloc, aqueixa fundació la Fundació Illes Balears, compleix tots i cada un dels requisits que mana la llei.

Es tracta d'una iniciativa de tipus privat, on hi ha un conjunt d'empresaris que han estat disposats a posar doblers de la seva butxaca en benefici de la col·lectivitat, en benefici dels ciutadans de les Illes Balears, en benefici de tots i cada un dels diputats que estan aquí; no es tracta d'una fundació del Partit Popular, és una fundació de i per a Balears, on un conjunt de persones han aportat uns doblers per adquirir un patrimoni per posar en marxa una sèrie d'iniciatives que jo crec que poden ser de l'interès de tots els ciutadans.

Vostès, del Grup Parlamentari Socialista, demanen una auditoria perquè no se'n fien, i jo em deman: De què i de qui no es fien vostès. No es fien dels comptes que ha aprovat un patronat, el patronat de la fundació, ni de les anàlisis que ha fet posteriorment el protectorat de les fundacions, que està en la Conselleria de Cultura, i si no es fien d'aquests comptes que ha aprovat el patronat i el protectorat, vol dir que no es fien de les persones que formen part d'aquest patronat, que són aquells que han aprovat els comptes, vol dir que no es fien de les persones que formen part d'aquest protectorat, que són tècnics que són polítics i que són funcionaris, aquells que han analitzat els comptes i que han retut els comptes que estaven totalment en forma i que complien la legalitat vigent.

A mi m'agradaria centrar la qüestió en allò que mana la llei, i la llei és molt clara respecte de la comptabilitat, auditoria i pressuposts de les fundacions. Els llegiré textualment allò que diu l'article 23.1, diu: "Amb caràcter anual, el patronat de la fundació confeccionarà l'inventari, el balanç de situació i el compte de resultats, en què constarà de manera certa la situació econòmica, financera i patrimonial de la fundació, i elaborarà a la vegada una memòria expressiva de les activitats fundacionals i de la gestió econòmica, que inclourà un quadre de finançament així com l'exacte grau de compliment dels fins d'aqueixa fundació. La memòria especificarà, endemés, les variacions patrimonials i els canvis en els òrgans del govern, direcció i representació. Igualment, l'òrgan de govern de la fundació practicarà la liquidació del pressupost d'ingressos i de despeses de l'any anterior". Això és el que diu la llei. Diu: I què ha passat aquests anys amb la fundació Illes Balears?, què ha passat des del moment de la seva constitució l'any 1988?, quins són els tràmits que ha seguit aqueixa fundació? Anualment, el patronat ha aprovat tots els punts que mana aqueixa llei, i aquí hi ha un certificat de l'any 1989 que el patronat hi adjunta, on diu que s'han aprovats tots els comptes, així com estipula aqueix article 23.1 -de l'any 89-, i també es remet un escrit al protectorat de la conselleria pertinent en què s'aproven els comptes de l'any 89, de l'any 90, de l'any 91, 92 i 93, i ara és en tramitació la de l'any 1994, amb la qual cosa el protectorat i el patronat han analitzat detingudament els comptes, així com diu la llei, i han estat aprovats. Què vol dir això? Això vol dir que s'ha complert escrupolosament allò que mana la legislació vigent, cap dubte hi ha d'haver, cap dubte, no s'han de "mosquejar" les senyores i els senyors diputats, s'ha complert en tot moment allò que diu la llei.

Vostès demanen una auditoria per indagar què ha pogut passar amb un ingrés que, segons pareix, a través de mitjans de comunicació, figura en un informe policial i que hi podria haver uns indicis que els doblers de la fundació no s'han utilitzats per a fons per als quals aqueixa fundació s'ha creada. Idò miri, el nostre grup, respecte d'això, vol fer una sèrie de matisacions: En primer lloc, quins són els ingressos d'una fundació?, per què estan constituïts? Per aportacions particulars, amb noms i llinatges de persones que hi aporten uns doblers, per aportacions anònimes o quota d'ajuda, per rendiment del capital i per subvencions, i resulta que tots aquests ingressos estan comptabilitzats i figuren en els distints balanços, i s'han aprovats any rera any pels òrgans pertinents, és a dir, que els ingressos i les despeses, durant tots aquests exercicis, estan perfectament comptabilitzats, si hi hagués res ocult, si hi hagués qualque cosa rara, no figuraria en papers, no s'hauria comptabilitzat i no hauria estat aprovat pels òrgans pertinents. Un segon punt és que la fundació ha realitzat campanyes públiques de captació de doblers amb la intenció d'aconseguir més doblers per a uns objectius, per a una sèrie d'objectes o per acomplir allò que mana l'objecte social de la fundació Illes Balears. Tercer punt, tots els ingressos i totes les despeses des de l'any 89 fins l'any 94 han estat analitzats amb profunditat i aprovats pel patronat, i saben qui forma part d'aquest patronat, del patronat de la fundació Illes Balears?, perquè no són persones qualssevol, són persones conegudes, aquí han citat un parell de noms, però jo en citaré un parell més. Forma part del patronat d'aqueixa fundació gent important, jo crec que els empresaris més emblemàtics que té la nostra societat, com podria ser el president de la cadena Sol, el president del grup Barceló, Miquel Fluxà, els distints presidents de les entitats bancàries, com podria ser el president del Banc de Crèdit, com podria ser el president de La Caixa, Sr. Francisco Conrado; és a dir, que és gent que normalment està acostumada a manejar uns pressuposts amb molt de volum de doblers, amb molts de mils de milions, que estan acostumats a analitzar balanços, a mirar expedients, a mirar la comptabilitat, i és que vostès no es fien d'aqueixa gent; vostès, el Grup Socialista, en demanar una auditoria en la fundació Illes Balears volen dir que no es fien d'allò que ha certificat aquest patronat, i apart d'això hi ha altres persones de les quals segurament vostès no poden dir que tinguin vinculació amb el Partit Popular, com és, per exemple, el Sr. Maximiliano Morales, que també forma part d'aquest patronat, com és el Sr. Feliciano Fuster. Jo no crec que aqueixa gent formi part d'una trama per finançar el Partit Popular, perquè crec que és gent ben significativa o que s'ha significat públicament en quines forces polítiques estan. Aquest patronat, aqueixes persones, han aprovats els comptes de la fundació Illes Balears. Però, a més a més, quart punt, tots aquests ingressos i despeses des de l'any 89 fins l'any 93, han estat analitzats amb profunditat i aprovats pel protectorat, que es troba en la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

Jo crec que amb aquests quatre punts queda perfectament demostrat que la fundació té voluntat de complir les regles del joc, de transparència en les seves actuacions, que no hi ha despeses sumptuàries ni de representació personal, ni de res semblant, sinó que en tot moment la fundació Illes Balears ha complert amb l'objecte social pel qual es va crear.

El Sr. Crespí diu que en aquest moment seria políticament recomanable fer-hi una auditoria i que s'ha de complir estrictament allò que digui la legalitat vigent. Jo li diré allò que mana la llei, allò que diu la llei, respecte de la necessitat, o respecte de l'obligatorietat, de fer una auditoria externa en les fundacions, assenyala dos punts, un dels quals diu que "estaran obligatòriament sotmeses a auditoria externa quan es compleixin durant dos anys consecutius dos dels requisits que a continuació s'assenyalen", s'hi assenyalen tres punts: "Quan el patrimoni superi els 400 milions de pessetes, quan el volum anual d'ingressos de la fundació sigui superior a 400 milions de pessetes i quan el nombre mitjà de treballadors durant l'exercici sigui superior a 50 treballadors". Idò mirin, la fundació Illes Balears tan sols compleix un d'aquests requisits, per la qual cosa no està obligada per llei que li facin una auditoria externa, i la llei assenyala un altre punt que diu que "quan aquells comptes que, a judici del patronat de la fundació o del protectorat, i sempre en relació amb la quantia del patrimoni o amb el volum de gestió, representin especials circumstàncies que així ho aconsellin". Idò mirin, el patronat de la fundació de moment no ha demanat aqueixa auditoria i, en aquest cas, és el PSOE, aferrant-se a aquest punt de la llei, qui demana que seria recomanable que hi fessin una auditoria externa a través del protectorat, però resulta que no es compleixen aquests dos requisits per fer-la-hi, perquè tot el que ha sortit o tota la informació en la qual es basen per demanar aqueixa auditoria és perquè hi ha un milió sis-cents i busques de mils de pessetes, que han sortit en els diaris, l'origen del qual no saben, si és un ingrés anònim o quins són els destins d'aquests doblers, i aqueixa xifra, segons la llei, no és significativa respecte del patrimoni de la fundació, que és de mil milions de pessetes aproximadament, ni és significativa respecte del volum de la gestió de la fundació, que és aproximadament anualment de 80, 90 milions de pessetes.

Per concloure aqueixa intervenció, que crec que he intentat fer d'una manera rigorosa, cenyint-me a allò que diu la llei, voldria dir al Sr. Crespí que no intentin cercar bubotes on no n'hi ha i que no demanin una auditoria, perquè jo crec que vostè ha parlat del congrés del nostre partit i, que jo sàpiga, no hi ha cap auditoria que certifiqui res sobre congressos de partits polítics, seria una cosa nova això. JO els demanaria que no hi cerquin bubotes. Jo comprenc que en certa manera senten enveja quan veuen que Gabriel Cañellas ha estat capaç de dur endavant una iniciativa d'aquest tipus, una iniciativa altruista, una iniciativa positiva per a la nostra naturalesa i per al nostre entorn, i que demostra que el seu grup no sap reconèixer una cosa ben feta, vengui d'on vengui. Jo els demanaria, a vostès, sobretot a vostè, Sr. Crespí, que és qui ha presentat aqueixa proposició no de llei, que la retirin, perquè no retirar-la vol dir que deixen en entredit que no es fien d'aqueixes persones que conformen el patronat i d'aqueixes persones que conformen el protectorat, que són les que anys rera any han analitzat els comptes, han analitzat els balanços, d'acord amb la legalitat vigent, i aqueixes persones han dit que tot allò que figura en la fundació Illes Balears és transparent, s'ajusta a la legalitat i compleix els fins -la fundació Illes Balears- per als quals va ser creada. em pareix molt fort que vostès no es fien d'allò que aquests membres del patronat certifiquen. Jo els demanaria que la retirassin ja que, en aquests moments, i vist tot allò que ha sortit en els mitjans de comunicació, hi ha convocada una reunió del patronat de la fundació Illes Balears per al dia 9 d'octubre a les dotze del migdia, un punt de l'ordre del dia de la qual és "Aprovació, si pertoca, d'una auditoria externa per tal de confirmar, a qui vulgui conèixer-ho, el compliment de tota la legalitat en temes d'ingressos, dedicació d'aquests, dedicació de les despeses als fins estatutaris, comptabilitat i rendiment de comptes des de la creació de la fundació fins ara". Jo crec que convendria que

la retirassin i deixin que, si el patronat de la fundació té aqueixa iniciativa, siguin ells mateixos qui decideixin posar en marxa la iniciativa de fer una auditoria els seus propis comptes, com a fundació privada. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. En torn de rèplica, té la paraula el Sr. Andreu Crespi.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Gràcies, Sr. President. Jo he de reconèixer la meva inexperiència en intervencions parlamentàries, l'he de reconèixer, perquè, Sra. Salom, vostè a mi m'acusa de no confiar en el patronat de la fundació, i el propi patronat es fia tan poc de si mateix que es farà una auditoria, no ho entenc, perquè a mi no m'ho heu dit, a mi no m'ho heu dit, jo em fiï de mi mateix. El problema no és de confiança, que aquest parlament confiï en unes persones o en unes altres, Sra. Salom. La llei és clara. El protectorat, i aquest que li parla ha exercit el protectorat durant dotze anys de nombroses fundacions d'aquesta comunitat benèfica-docents, la fundació Barceló, entre d'altres, per exemple, i no és un problema de confiança. La llei marca, a determinades fundacions amb gran volum econòmic, l'obligació que s'hi faci una auditoria, però també la llei, què preveu? Que les fundacions són privades, però gaudeixen d'uns beneficis fiscals importants que no tenim els altres ciutadans. Per això, es reserva, recordi que la Llei de societats anònimes també té cauteles d'aquest tipus, la intervenció de l'administració tutelar, i nosaltres hem dit..., jo no sé si no m'ha escoltat, vostè, crec que la meua intervenció ha estat prudent i moderada, com ho seran totes les que jo faci en aquesta casa, crec que no és necessari que ens escorxem vius, ja ens escorxaran de morts, la meua intervenció ha volgut dir que hem d'esborrar aquesta taca que pugui haver caigut sobre la fundació, perquè, què creuen les fundacions? Creuen necessari que els ciutadans hi confiïn, i que confiï també l'Administració; quan la Llei li mana que exerciti una determinada cosa, quan la llei li dóna possibilitat d'establir transparència, ho ha de fer. Crec que ho hem de fer, això, i, a més, és bo que ho fem, i la pròpia fundació ho ha dit, i jo he dit que si la pròpia fundació vol que s'hi faci una auditoria i l'administració auditora la vol fer, miri, si m'ho permet, si dos es volen casar, que es casin. És així de clar. Per tant, jo crec que no ens hem de crispar. No és un problema de confiança, no és un problema de confiança. El que hem de fer nosaltres és que els ciutadans, que no coneixen aquestes persones, confiïn en aquesta fundació, sigui quin sigui el patronat que la regeixi, perquè, a la millor, el Sr. Cañellas demà passat se'n va a una altra banda i deixa de ser el president d'aquesta fundació, perquè ho vol, i el Sr. Barceló deixa de ser..., perquè ho vol. Hem de creure en aquesta fundació i en les altres tres mil que fan feina i que no gaudeixen d'un patronat tan significat com és aquest, no només els patronats significats han de ser honestos, i què passa amb la fundació Nazaret?, i què passa amb la fundació Duran Estrany, de Llubí, que a la millor maneja 400.000 pessetes cada any?, és que, a aquestes, hi hem de fer auditoria, perquè, com que no tenen persones notables, no ens en fiam? No és així, l'administració no pot fer ni parts ni quarts. Per tant, jo crec que he volgut entendre que deia vostè que el Grup Popular no s'oposaria a aquesta auditoria, em pareix perfecte, és allò que hem de fer. Per tant, crec que el que ha dit després, si no s'hi oposa, ha estat un poc gratuït, i, a més, a la millor jo no hauria fet aquesta proposició no de llei si hagués aconseguit tanta informació de la fundació com té vostè, a la millor no l'hauria demanada, perquè és que vostè haurà anat allà i li n'han donat els llibres. Sap quan tenen la pròxima reunió, sap que s'han aprovats els comptes. Jo no li mostraré..., l'única informació que he obtingut, sol·licitada al protectorat, és una fulla que difícilment em permet entendre si aquesta fundació compleix o no els requisits de la llei per autoavaluar-se o per fer-se a si mateixa una auditoria. Jo, que sol tenir confiança en els funcionaris de

l'Administració, he pensat si els funcionaris responsables del protectorat, de custodiar el registre, només m'han donat aquest paperet, és que no en deuen tenir més informació. Per tant, difícilment, amb aquesta trista, pobra i miserable informació, jo no sé si ni quin n'és el patrimoni, ni tan sols quin n'és el patrimoni, no l'he pogut aclarir. Jo no som economista, però aquest paperet l'he donat a prop de vint-i-cinc economistes i no l'han entès. Jo, Sra. Salom, si vostè signa l'auditoria, com que ja la té feta, podríem retirar la proposta. No tenc notícies que vostè estigui qualificada per ser auditora. Per tant, crec que no ens queda més remei, com ho han de fer empreses, com ho han de fer cents de fundacions, que fer-hi una auditoria, com la pròpia fundació. Jo crec que la pròpia fundació dóna més mostres de seny que les que vostè ens ha volgut demostrar. Si ella es fa una auditoria a si mateixa, serà per evitar tots aquests dubtes que s'han generat en la societat. Molt bé, els felicito.

Per tant, senyores i senyors. Moltes gràcies, i esper que aquesta auditoria doni el resultat que tots desitjам. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. En torn de rèplica, Sra. Salom, té vostè la paraula.

LA SRA. SALOM I COLL:

Gràcies, Sr. President. Jo crec que el Sr. Crespí, en certa manera, a la millor no ha entès massa bé allò que li volia dir, que és que si hi ha un patronat, format per aquest conjunt de persones de nom tan important, com li he dit, i que en certa manera són les persones que dirigeixen l'economia de les nostres illes, jo crec que nosaltres aquí votar favorablement la seva proposta és dubtar, no fiar-nos-en, d'allò que aqueixes persones han aprovat com a membres d'aquest patronat, i li he dit que nosaltres no ens volem oposar a aqueixa iniciativa seva, nosaltres no la votarem en contra, sinó que el nostre grup, si no la retiren vostès, s'abstindrà en aqueixa iniciativa perquè no puguin dir que el grup majoritari d'aquesta cambra, on té majoria, s'hi ha oposat i no ha volgut que hi hagués transparència en la gestió de la fundació Illes Balears. Nosaltres volem que s'aclareixin les coses, volem que es demostrï que la fundació Illes Balears compleix els objectius que manen els seus estatuts fundacionals i que les coses s'han fet perfectament. Allò que trobàvem nosaltres, cosa que li he demanat, que retirassin la seva proposició no de llei, és perquè tenc informació que hi haurà una reunió del patronat, i crec que és molt millor que siguin els membres del patronat qui, a la vista d'allò que ha sortit en els mitjans de comunicació i a la vista de la iniciativa presentada en el Parlament de les Illes Balears, decideixin fer una auditoria dels comptes de la fundació. Simplement això. Si vostès es mantenen en les seves, nosaltres ens hi abstenem i deixarem que es faci una auditoria dels comptes de la fundació Illes Balears. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Si ha d'intervenir, ha de ser per dir si manté la proposta, la retira (...).

EL SR. CRESPI I PLAZA:

El Grup Parlamentari Socialista manté la proposta perquè estima que encara no s'ha produïda aquesta auditoria, i jo crec que ja és massa tard per retirar-la. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies.

Passam a la votació.

Senyores diputades i senyors diputats que votin a favor de la proposició no de llei presentada pel Grup Parlamentar Socialista, es volen posar drets, per favor? Moltes gràcies.

Vots en contra? No n'hi ha.

Abstencions? Moltes gràcies.

A favor, 28 vots; cap en contra, 31 abstencions. Per tant, queda aprovada aquesta proposició no de llei presentada pel Grup Parlamentari Socialista.

II.- Debat de presa en consideració de la Proposició de llei RGE núm. 1916/95, presentada pel Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a creació del Consell de les Illes Balears de cooperació al desenvolupament.

EL SR. PRESIDENT:

Passam al següent punt de l'ordre del dia, que és debat de presa en consideració de la proposició de llei presentada pel Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a creació del Consell de les Illes Balears de cooperació al desenvolupament.

Sr. Orfila, té vostè la paraula.

Un momentet, Sr. Orfila, per favor.

EL SR. ORFILA I PONS:

Sí, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Demanaria un poquet d'atenció per al diputat que ha d'intervenir.

Té vostè la paraula, Sr. Orfila.

EL SR. ORFILA I PONS:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats a qui interessa aquest tema. El mateix dia de l'any passat, quan aquest parlament aprovava incrementar la partida pressupostària de la secció de Presidència destinada a cooperar amb els països de l'anomenat Tercer Món, aquest diputat que els parla, en nom del nostre grup parlamentari, es feia ja ressò de la necessitat de crear un organisme d'assessorament, seguiment i control de la gestió d'aquesta partida, la qual, per al 1995, pujava fins a 80 milions de pessetes. Un consell assessor, dèiem llavors, que cooperi amb el Govern per fer el seguiment de les actuacions que es duen a terme amb els fons que es dediquen a aquest objectiu, cooperar amb les poblacions dels països en vies de desenvolupament, precisament, i aquí ens referíem a certa polèmica sorgida en aquesta cambra en el debat sobre la proposta de destinar el 0'7% del pressupost a cooperació, precisament, deia, perquè no volem que ningú no pugui dir que alguns d'aquests doblers poden anar a Suïssa, perquè no volem que ningú no ho arribi a pensar, perquè no volem que ningú no es pugui atrevir ni a sospitar-ho, perquè tampoc no pugui pensar ningú que el Govern decidirà el destí d'aquest fons sense l'assessorament necessari a actuacions poc rendibles socialment. Per açò, volem que es creï un consell assessor, un consell assessor on han de participar els representants del fons de cooperació de cada illa en les organitzacions no governamentals amb més implantació.

Han succeït coses de llavors ençà; entre elles, la celebració d'unes eleccions autonòmiques i municipals en què, per primera vegada, s'ha produït una coincidència pràcticament generalitzada en tots els programes electorals, la reivindicació d'aquest 0,7%, i, per tant, amb el compromís d'avançar en poc temps cap a l'objectiu de destinar aquest percentatge del pressupost de totes les institucions a la finalitat, a l'objectiu, de cooperar amb els països del Tercer Món. Un avanç ben considerable, que és un reflex de l'èxit que les campanyes de mobilització que cents, mils de ciutadans de tot l'Estat varen dur a terme ara fa un any i amb les quals aconseguiren crear un estat d'opinió favorable a una reivindicació que es plantejava des de feia molts anys, però que mai no havia aconseguit el suport d'aquests moments. De fet, senyores i senyors diputats, vostès ho saben, la xifra simbòlica del 0,7% va sorgir de la conferència de les Nacions Unides sobre el comerç i el desenvolupament celebrada l'any 1968, i va ser la pròpia assemblea general de les Nacions Unides qui, el 1972 -en fa ara 23 anys- va instar els països industrialitzats a destinar aquest percentatge del seu Producte interior brut a la cooperació per al desenvolupament. Fixin-se vostès fins quin punt varen ser reeixides, per tant, aquestes mobilitzacions que varen fer aparèixer dotzenes de tendes de campanya, que sortien com bolets per totes les ciutats de l'Estat, que a la nostra mateixa comunitat, en els pressuposts generals, passaven dels miserables 35 milions que s'havien aconseguit amb mil i un esforços als dotze anys de tenir un govern autonòmic als 80 que s'aprovaren i que, sense ser una meravella, que no l'eren, eren insatisfactoris per a nosaltres, representaven més que doblar la xifra anterior. Ja en el moment en què es va aprovar aquella quantitat, i des d'aquesta mateixa tribuna, aquest diputat que els parla va reconèixer, i en va advertir, que aquesta petita victòria no era atribuïble a ningú més que als ciutadans, als joves del 0,7, a aquells que, sense que els importàs dedicar hores de son, de descans o de diversió, varen muntar els campaments que omplien Madrid, Barcelona, Ciutadella, Palma. I mirin, senyores i senyors diputats, si varen calar en dins aquestes reivindicacions, si es va aconseguir crear un estat d'opinió generalitzat en favor d'aquest 0,7% que en el propi discurs d'investidura del segon i actual president de la Comunitat en aquesta legislatura s'incloua una referència expressa a la voluntat d'incrementar el fons d'ajuda a l desenvolupament fins aconseguir el 0,7% del pressupost de la Comunitat; s'havia produït el miracle, s'havia perdut la por a les paraules, s'havien aconseguit superar els vells tics que impedièn que es fes referència a paraules fins llavors tabú (català, voluntariat social, 0,7%).

És clar que no n'hi ha prou amb açò i que el repte és demostrar ara que no eren sols paraules i que, entre d'altres qüestions, en el pressupost per al 1996 hi haurà una pujada substancial d'aquesta partida. Esperem que sigui així. És aquest augment que fa més necessari que mai procurar que aquests siguin els doblers d'una gestió més transparent, més clara, a la qual es doni més prioritat, més consensuada, si és possible, perquè cada dia és més clar que el protagonisme de la cooperació per al desenvolupament no és dels governs ni de les institucions públiques, no és d'aquells que feim política, és d'aquells que fan cooperació de manera voluntària, desinteressada, generosa; són ells qui hi aporten la immensa major part de l'esforç que es fa des dels països industrialitzats i que ha fet possible l'èxit de les campanyes de solidaritat, que s'han organitzat també a la nostra terra, i que ha superat les seves aportacions en molt a totes les de les institucions. És així, i és bo que així sigui perquè és aquesta participació la millor garantia de l'autenticitat de les actuacions que es duen a terme, i és precisament l'envegedura de la resposta ciutadana, la seva capacitat de resposta, allò que ha fet necessari plantejar-se la creació de mecanismes coordinadors, de planificació, amb funcions fins i tot de redistribució, quan faci falta, per donar més racionalitat a les actuacions, per dosificar-les, per impedir actuacions coincidents que a vegades poden fer estèrils determinats esforços. Crec que ja els he comentat més d'una vegada des d'aquesta tribuna com la bona fe, però la poca organització, va fer possible que s'enviessin tones de bacallà salat a uns campaments de refugiats en ple desert del Sahara, ofegats per la fam, però on també la dificultat per aconseguir aigua per beure feia aconsellable altres tipus d'aliments. Per coordinar les actuacions, per donar-hi racionalitat, però també per garantir als ciutadans la informació posterior sobre quins ha estat els resultats del seu esforç, neixen els fons de cooperació a cada illa, amb participació de totes les ONG, amb participació també de totes les institucions públiques (ajuntaments, consells insulars) que s'hi han anat adherint.

Avui, quan la voluntat majoritària d'aquest parlament fa pensar que l'increment del pressupost destinat a cooperació per al desenvolupament ha de créixer de forma progressiva, és més necessari que mai plantejar-se la creació d'aquest àmbit de participació des del qual la societat civil faci arribar els seus suggeriments, el seu parer, a l'administració, que, és ben evident, continuarà tenint la responsabilitat de prendre les decisions. És cert que hauria estat més fàcil per al nostre grup parlamentari presentar una proposició no de llei on es proposàs simplement destinar la totalitat de la partida de cooperació als fons de cooperació, a aquell que ells decideixen com distribuir; alguns ajuntaments ja han començat a fer-ho així, algun ajuntament governat pel PP, fins i tot, a l'illa de Menorca, una excepció en qualsevol cas, però també és cert que era una proposta condemnada a rebre un no rotund per part del grup majoritari, el qual així és va expressar en el Consell Insular de Menorca quan el nostre grup hi va fer una proposta en aquest sentit, i era d'esperar, i hem estat partidaris d'aferrar-nos a la possibilitat, si és que existeix, i en tenim dubtes... Per açò, hem volgut presentar aquesta proposició no de llei amb un contingut molt senzill: crear un consell consultiu de funcionament àgil, que no representi un cost afegit i a la vegada que sigui representatiu; un consell que ha de tenir per funció assessorar el Govern, quan se'n fixin els criteris, per accedir als ajuts, a l'hora d'informar les diferents peticions presentades i, finalment, a l'hora de fer un seguiment de les actuacions dutes a terme. Però, permetin-me, senyores i senyors diputats, que els recordi que el debat d'avui es de presa en consideració i que, en aquest sentit, estam ben disposats a acceptar les esmenes que millorin el text que hem presentat en els tràmits de ponència i comissió, perquè és fonamental que la creació d'òrgans així, d'aquesta

importància, sigui consensuada, perquè tots estam interessats... volia dir que tots estam interessats en el tema, però a la vista de l'espectacle de la meua dreta, he de pensar que no tots estam interessats en el tema, però hauríem d'estar interessats que es creessin òrgans com aquest i que aquells que es creïn funcionin de la forma millor possible, perquè, en qüestions com aquesta, no haurien de pesar les consideracions partidistes i, per tant, el desinterès evident d'algun grup parlamentari, ni cercar beneficis de grup, perquè, i crec que ho tenim tots clar, açò, quan parlem de cooperació, no podem fer-ho utilitzant els arguments com a arma per aconseguir beneficis polítics o per causar perjudicis també polítics a algú. L'enemic a batre és allà baix, al sud, és la fam, és la fam que afecta mils de milions d'éssers humans, és al mort cada any de 14 milions de fillets abans que compleixin els cinc anys; l'enemic és el fet que 1.200 milions visquin en condicions de pobresa quasi absoluta, que 2.300 milions de persones visquin en males condicions higièniques, que 1.000 milions d'adults siguin analfabets; l'enemic és la fam, la malaltia, la mala nutrició, la pobresa, la incultura, la desídia d'alguns que cada dia es mostren més desinteressats per aquesta qüestió. I contra tot açò, perquè contra tot açò es pot lluitar, i precisament per donar el paper que els correspon, a aquells que ja fa anys hi lluiten, és que hem de cercar fórmules per fer possible la participació d'aquesta societat civil que cada dia ens dóna lliçons de generositat, de solidaritat, i cercar que participin en la presa de decisions sobre com es donarà prioritat a l'ús dels doblers públics que es destinin a aquest objectiu de solidaritat.

Quin problema pot causar aquest assessorament?, qui pot témer rebre l'ajut d'aquells que de veritat entenen dels problemes a tractar?, qui pot tenir por d'escoltar la gent que més generosament actua en aquest àmbit de solidaritat i cooperació. Així com s'ha produït un canvi respecte de la reivindicació del 0,7%, i ja ningú no vol recordar-se de determinades intervencions que s'han sentit sobre la qüestió dins aquesta cambra, el canvi ha d'arribar també a altres aspectes, un dels quals és aprendre a escoltar, encara que avui aquest tema s'hagi demostrat de poc interès per a molts de diputats, per un grup molt important de diputats, nosaltres voldríem que, almanco els que l'han escoltat, ho hagin fet amb la suficient atenció com per entendre que aquí no es pretenia cercar cap benefici partidari, sinó que, ben al contrari, es pretenia cercar una fórmula perquè qui més actiu està en la defensa, en les actuacions, de solidaritat i cooperació, que és la societat civil organitzada a través de les ONG, pugui participar a l'hora de fer arribar al Govern els suggeriments i l'assessorament necessari perquè el Govern no s'hi equivoqui, i perquè ningú no pugui pensar allò que he dit abans i que algun diputat d'un grup parlamentari d'aquesta cambra va insinuar en un moment determinat, que ni un cèntim d'aquests doblers va a parar a objectius que no són els de la solidaritat, que ni un cèntim d'aquests doblers va a parar als comptes secrets de Suïssa, tal com es va insinuar des d'aquesta tribuna, perquè estic convençut que ningú no pot pensar que açò sigui cert, crec que tots hauríem de pensar en la possibilitat, reflexionar-hi seriosament, de donar suport a la nostra proposta. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Orfila.

No hi ha criteris passats pel Govern; per tant, passam a les intervencions dels grups a favor d'aquesta proposta. Per part del Grup Mixt, té la paraula el Sr. Balanzat.

EL SR. BALANZAT I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Ja fa molts anys que la idea que els països industrialitzats del nord han de contribuir al desenvolupament dels països més pobres del sud ha pres força entre sectors amples de la població i de la classe política, com a mínim d'alguna classe política. Més recentment, s'ha començat a difondre la idea que aquesta és una responsabilitat moral que no correspon de forma exclusiva als governs dels estats, sinó que també afecta totes les instàncies públiques i privades en què s'estructura la nostra societat. És una responsabilitat, per tant, que les administracions autonòmiques i municipals han de fer seva, com a part d'una societat que vol començar a eixugar un deute contret amb la part pobre de la humanitat, perquè no podem oblidar que l'ajuda al desenvolupament és molt més que una qüestió de justícia que de caritat. D'aquí que Els Verds rebem amb satisfacció el progressiu augment de les quantitats que tant els ajuntaments de les Illes com alguns consells insulars i el Govern de la Comunitat Autònoma destinen a l'ajuda als països més necessitats. Hem rebut amb especial satisfacció dos compromisos: el de la coalició de partits que governa el Consell Insular de Mallorca, plasmat en el text programàtic del pacte, i el del president Soler, anunciat en el seu discurs d'investidura, on anunciava que dedicarien a l'ajuda el 0,7% dels pressupostos de les institucions que governen. Volem declarar, encara que sigui de passada, que Els Verds, com molts de col·lectius que treballen per al desenvolupament dels països del sud, som aquí per recordar aquests compromisos i per exigir-ne el compliment exacte. És molt important no oblidar que l'ajuda és tan una qüestió de quantitat com de qualitat; en aquest sentit, podem observar, per exemple, la diferència entre la feina feta pel Fons mallorquí de cooperació i l'ajuda donada pel Govern balear. El Fons mallorquí fa públics uns criteris que determinen la selecció dels projectes presentats per ser finançats i es preocupa pel seguiment de la seva execució. L'ajuda donada pel Govern balear, en canvi, s'ha caracteritzat fins al moment per l'opacitat dels criteris, l'arbitrarietat, aparent almenys, de les concessions i la manca d'interés per controlar l'execució dels projectes.

Des d'aquest punt de vista, donam la benvinguda a la proposició de llei del Grup Nacionalista-PSM, que proposa la creació d'un òrgan que regularia la política d'ajuda del Govern balear, fixar els criteris, seleccionar els projectes en funció dels criteris i fer el seguiment de l'execució dels projectes. Per tant, anunciam ja la disposició del Grup Mixt a donar suport a la iniciativa. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part d'Esquerra Unida, té la paraula la Sra. Diputada Margalida Thomàs.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Senyores i senyors diputats, una vegada més surt avui per donar suport a la proposta, a la presa en consideració de la proposta de llei presentada pel Grup Parlamentari PSM i, una vegada més, també dir que faig meves les paraules del raonament pel qual s'ha argumentat la necessitat d'aquesta proposta de llei; a la vegada, llamentant que dins la sessió d'avui horabaixa el tema hagi tengut aquesta resposta per part de l'atenció dels distints parlamentaris, donat que nosaltres donam molta importància a la possibilitat que aquesta llei surti endavant, per tant, que es voti favorablement i, a ser possible, per unanimitat, ja que és necessari de qualque manera crear aquest consell de les Illes Balears de cooperació per allò de, realment, donar transparència, donar tota la possibilitat que l'ajuda al tercer Món tenguí totes les garanties possibles. En l'exposició de motius d'aquesta proposta de llei s'esmenta la realitat que hi ha hagut en els pressuposts del 95 de la Comunitat Autònoma sobre aquesta partida, depenent exclusivament de Presidència del Govern. Nosaltres hem estat molt crítics amb aquesta situació ja que era, o ho ha estat, una partida a discreció exclusiva de la Presidència del Govern, sense cap tipus de control, sense cap criteri previ i, per tant, sense que hi hagués la mínima participació d'organitzacions no governamentals que poguessin saber quins criteris i quines prioritats duien endavant.

Per tant, en principi, pensam que, a dins l'exposició de motius que es proposa, quan es fa voluntat del seguiment periòdic i de la participació de les organitzacions no governamentals, ha de ser un dels motius principals en dur a terme aquesta llei i, per tant, dins el desenvolupament parlamentari, si s'aprova, el nostre grup parlamentari hi proposarà esmenes, i m'alegr que el proponent, el Grup Parlamentari PSM, hagi manifestat la seva voluntat de rebre-les, perquè, en aquest sentit, pensam que hi ha d'haver més participació de les distintes organitzacions no governamentals que es dediquen a cooperació, ja que la composició del consell de les Illes Balears que es proposa parteix d'una realitat que no s'hi dóna, i és el fet que hi hagi creat ja el Fons mallorquí, menorquí i eivissenc, quan sabem que el Fons eivissenc no s'ha creat i, per tant, de qualque manera dóna per feta una realitat que no s'hi dóna. Nosaltres proposaríem que, a la vegada que la llei anàs endavant i, per tant, de qualque manera, s'obligàs a la creació del Fons eivissenc, a dins el consell de les Illes Balears, hi participassin tres representants d'organitzacions no governamentals, una per cada illa, i elegir entre elles, precisament perquè pensam que hi ha distintes formacions dins cada fons illenc, sabem que el Fons menorquí de solidaritat és un fons participatiu, hi són representades totes les ONG que es dediquen a cooperació i, en canvi, en el Fons mallorquí encara s'ha de millorar la seva composició i hi ha d'haver més participació; que, de qualque manera, a dins aquest consell de les Illes Balears, hi pogués haver representació directa de les ONG i que elles poguessin participar en la discussió dels projectes a valorar, en la prioritat anual i, a la vegada, en la publicitat dels criteris a dur a terme. Sabem que en aquests moments he avançat en part les esmenes que hi podem presentar, si s'aprova la proposta de llei, però, sobretot, més que l'argumentació a favor i tota l'argumentació que s'ha donat, tant per part del proponent com per part del Sr. Balanzat, nosaltres coincidim totalment amb

ella i amb la importància de la creació d'aquest consell de les Illes Balears.

Per tant, no dic res més, només insistesc en la llàstima, en la mala sort, que en aquesta sessió parlamentària hi hagi hagut aquest auditori en comptes d'un auditori molt més ample per a aquest tema. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Damià Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. La Proposició de llei de creació del Consell de les Illes Balears de cooperació al desenvolupament és certament una iniciativa positiva. El Sr. Orfila manifesta una vegada més la seva sensibilitat cap als pobles desfavorits de la Terra; sensibilitat, Sr. Orfila, que honora a vostè personalment i al Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, del qual és portaveu en aquesta iniciativa. Iniciativa positiva, però. Hi ha un llarg però que ja li he explicat en privat, però que tenc l'obligació, com a portaveu, d'explicar-lo perquè quedi constància en aquesta cambra de tota una sèrie d'aspectes que en aquesta llei no tenen una formulació precisament feliç.

Jo crec, Sr. Orfila, que hem d'anar alerta amb allò que diuen, que amb els bons sentiments es fa mala literatura i que amb les bones intencions, i la seva és immillorable, la del seu grup... No facem amb les bones intencions una mala política, una mala formulació que ens dugui a uns resultats no desitjats, si aquesta proposició de llei entràs en vigor talment com vostè l'ha plantejada, com el seu grup l'ha plantejada, en aquest parlament.

Primer de tot, hem de recordar que aquesta iniciativa no és una iniciativa nova, és la reiteració jo diria que mecànica, i és una crítica que li hauré de fer, d'una iniciativa la formulada en la passada legislatura. La intenció és bona, la formulació no acaba, però, de ser del tot feliç. Crec que en aquesta matèria, en aquests temps darrers, a les Illes Balears s'han produït esdeveniments en matèria de cooperació que haurien exigit al seu grup una labor més consistent de preparació d'aquesta iniciativa, una elaboració més acurada i, en definitiva, donar consistència a una iniciativa que presenta aspectes, en diríem, poc satisfactoris quant a la seva formulació. Hi ha una cosa que ho detecta clarament. Antecedents d'aquesta llei. És evident que els vertaders antecedents d'aquesta llei no es poden reduir a la Llei 42/1994, de mesures fiscals administratives i d'ordre social, més una referència als pressuposts generals de la Comunitat Autònoma més una al·lusió a un article nou que vostè i jo sabem perfectament que serveix *para un barrido y para un fregado*, és un article que se cita en moltes i variades ocasions. Hi ha moltes més iniciativa que seria aconsellable que haguessin sustentat aquesta proposició, una d'elles, per exemple, no és una llei, però és un decret interessant, que és el del Consell assessor de cooperació al desenvolupament, aprovat no fa massa temps, decretat per la Presidència de la Generalitat de Catalunya, de cara a donar una participació a un element molt heterogeni, que són les organitzacions no governamentals; vull dir que si no han partit d'uns fonaments jurídics sòlids, la formulació és primària i no té la consistència que hauria de tenir. Jo crec, Sr. Orfila, que la seva bona intenció en relació amb cercar l'aprovació del Govern a vegades el duu, i dic que és una cosa de tarannà quasi personal, a rebaixar els plantejaments, amb la finalitat d'aconseguir l'assentiment del Govern. No s'engani. Facem els plantejaments que hàgim de fer. Si volen votar a favor, que votin a favor, i si no hi volen votar, que votin en contra, perquè ens passarà, i crec que ho veurem d'aquí a un moment, que aquests diputats que han sortit en el moment en què vostè ha començat a parlar, quan toquin la corneta per votar, no en fallarà ni un per votar-la-hi en contra, a fi de derrotar aquesta proposició. Per tant, el rebaixament de plantejaments que vostè ha fet per intentar convèncer el Govern..., al final haurà fet una iniciativa rebaixada que serà derrotada com si l'hagués feta amb tot rigor, amb tota seriositat i amb la formulació que hauria de tenir. Vostè ha intentat, a la proposició de llei, amb la introducció, amb l'exposició de motius, donar un caramellet al Govern dient-li que ha entrat en el bon camí, que ha augmentat el seu pressupost, que destina 80 milions de cara a la solidaritat amb el tercer Món, i, en canvi, es refereix a les restants administracions. Idè miri, les restants administracions són molt més solidàries, amb un percentatge molt més gros que el mateix Govern. I m'és difícil sostreure'm a l'esquizofrènia de parlar com a diputat i oblidar la meva condició de conseller del Consell Insular de Mallorca, president de la Comissió de benestar social, des de la qual s'ha impulsat sòlidament la cooperació amb el tercer Món. Vostè ho sap., Hem passat de 10 milions de pessetes a 30 milions, hem passat d'una participació en el Fons mallorquí de solidaritat, en el 94, de 22 ajuntaments i 17 milions a, en el 95, 35 ajuntaments i 59 milions de pessetes. És a dir, que les altres administracions tenen, amb més dret que el Govern, nom i llinatges per formar part d'una vertadera i rigorosa exposició de motius. 80 milions, recordi que treballam a la Comunitat Autònoma sobre un pressupost d'uns 50.000, que el 0,7 queda molt lluny i que, per tant, és una partida interessant, perquè val més 80 milions que res, però queda molt enfora d'una vertadera política de solidaritat. Jo crec que el Govern de la Comunitat Autònoma ha d'anar avançant cap al 0,7% i veurem, a l'hora de fer-se la fotografia dels pressuposts, on queda la retòrica de la solidaritat; quedarà molt enfora del 0,7%.

Jo crec, Sr. Orfila, que hauríem de fugir de donar una passa enrera. No podem, i, per a això, crec que hi ha una formulació profundament equivocada en l'article segon, rompre la dinàmica del fons de solidaritat que s'ha iniciada a les Illes Balears. El Grup Parlamentari Socialista considera que els mecanismes de solidaritat a les Illes Balears han de ser el Fons menorquí de solidaritat, el Fons menorquí de cooperació, el Fons mallorquí de solidaritat i cooperació, existents i que funcionen, més participatiu el de Menorca, obert a la participació el de Mallorca, si no hi ha més participació, no és per voluntat del consell insular que l'ajuda, tengui-ho ben segur, això, i sobretot, aconseguir que es creï la tercera cama perquè se'ns aguantí el mecanisme de solidaritat, perquè una cadira amb dues cames no s'aguanta, i aquí falla el Fons eivissenc de solidaritat i cooperació -o amb el nom que hi vulguin donar-, perquè és evident que amb un plantejament com que els fons de solidaritat poden acabar a Suïssa no es creen fons, i avui encara aquest fons no existeix, i precisament això deriva d'una manca de sensibilitat, crec, a les institucions d'Eivissa i Formentera que s'hauria de corregir amb tota urgència, i d'aquesta manera tendríem l'edifici solidari preparat.

Aquí hi ha un convidat important, però. L'administració que maneja més recursos dins aquesta comunitat autònoma és el Govern balear, el Govern de la Comunitat Autònoma. Un 0,7% ens situaria sobre uns 350 milions de pessetes. I on és el Govern balear a l'hora dels fons de solidaritat? No hi és. Hauria de participar-hi amb una partida important i arribar progressivament al 0,7%, i destinar aquesta partida, fragmentada d'una manera proporcional, al Fons menorquí, al Fons mallorquí i al Fons eivissenc. I aquí s'ha acabat la història. No hem de fer tres fons de solidaritat i llavors una espècie de cosa estranya, que és allò que es planteja en l'article segon, que el Govern estigui assistit, perquè pareix un menor d'edat que no sap fer les coses bé, per representants dels diferents fons que li han d'explicar els criteris, li han d'establir les prioritats, han d'informar les sol·licituds i, a més a més, han de fer-ne el seguiment. No. De la mateixa manera que el consell insular, encara que posi més del 50% del Fons mallorquí, no és assessorat pel fons; senzillament, agafa els 30 milions, els posa en el fons i aquí s'ha acabat la història. El fons és autònom. El Govern ha de fer exactament el mateix; per això és que l'article segon necessitaria, si hi ha ocasió i ens deixen passar aquesta proposició de llei, ser corregit en comissió i canviar-ne radicalment la filosofia. El Govern de la Comunitat Autònoma, el Govern balear, ha de fer com fan els consells, agafar la part del pressupost que li toca, posar-la proporcionalment en els diferents fons i deixar que els fons, de manera autònoma, amb una dotació econòmica evidentment molt més important, perquè seria una aportació molt substancial, es converteixin en els elements de solidaritat en relació amb el Tercer Món. Aquesta és, jo crec, la filosofia que hauria d'haver impulsat aquesta proposició de llei, però, és clar, es va anar a un plantejament rebaixat i esperar així aconseguir tocar el coret, a base de rebaixar un poc el plantejament, del Govern balear, que no es caracteritza precisament per la sensibilitat en matèria de cooperació amb el Tercer Món.

Són els fons de solidaritat els que han de ser vertaderament els protagonistes, per què? Perquè són una conjunció per una part de les administracions i, per l'altra, de tota una sèrie àmplia d'organismes, entre els quals hi ha les organitzacions no governamentals. De tal manera és així que, ho hauria de recordar, Sr. Orfila, aquests fons tenen una dinàmica pròpia d'articular esforços. Dia 20 de setembre, en fa poc, vaig presidir a Palma la presentació de la Confederació de fons de cooperació i solidaritat, constituïda el dia abans a Barcelona, integrada, com vostè sap, pel Fons català de cooperació al desenvolupament, l'Euskal Fonda (Euskadi), el Fons valencià de solidaritat, el Fons mallorquí de solidaritat i cooperació i el Fons menorquí de cooperació. Per tant, són els fons qui tenen una dinàmica pròpia i autònoma, que es relacionen entre ells, intercanvien experiències a través d'aquesta confederació.

En definitiva, Sr. Orfila, sàpiga que hem analitzat amb tot esment la seva proposició de llei, la proposició de llei del seu grup, crec que aquesta anàlisi detallada n'és una prova evident, hi hem detectat que l'article segon plantejaria un mecanisme amb el qual no estam d'acord però que, amb una esmena, podríem corregir perfectament amb tramitació en comissió, esmena que aniria en el sentit que el Govern, senzillament, com he dit abans, repartís la seva partida per al Tercer Món a cada un dels fons de cooperació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Però per què és que el Govern no ho vol fer?, per què és que votaran en contra d'això? Jo som un poquet més dolent que vostè, vostè sap que jo, en aquest parlament, a vegades hi he fet un paper un poquet de dimoni, cosa que en certa manera em satisfà perquè vull ser un poquet dolent amb els dolents. El Govern vol tenir un calaixet de 80 milions, o de 100, o de 150, la xifra rai, per continuar practicant un clientelisme que el Grup Parlamentari Socialista i, per descomptat, crec que el seu grup també i altres, no podem compartir de cap manera; no ens va bé que a l'àrea de Presidència del Govern balear hi hagi una bosseta a disposició d'aquella monja que és del meu poble, d'aquell capellà que és del meu poble que és a les missions i que em ve per davant i per darrera, que tot aquest clientelisme i aquest *mangoneo* en la qüestió del Tercer Món, que és allò que passa, es produeixi. Per què és que no volen amollar els recursos als fons de solidaritat de Mallorca i de Menorca?, per què és que no impulsen el Fons de solidaritat d'Eivissa i Formentera? Perquè els fons es converteixen en elements autònoms, i ja m'ho explicarà, a mi, que ho toc amb les mans, en posar-hi més del 50% dels que té Mallorca. Jo som conseller, però no som el president del fons i, per tant, no puc dictar la política del fons, a qui han de subvencionar o no. Això és allò que el Govern vol continuar fent; la literatura, la portaveu, supòs que la hi explicarà, però aquesta és la gran dificultat que impedeix que donin el suport a la seva iniciativa. Volen continuar mantenint aquest element clientelista, perquè diuen: "Amb la misèria no s'ha de fer política". Però hi ha una política de la misèria, la política del Govern conservador, del Govern balear. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la diputada Sra. Joana Aina Vidal.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. La idea d'una creixent necessitat de solidaritat internacional ha anat calant en els darrers anys dins la nostra societat, cada vegada més sensibilitzada a les campanyes cíviqes, entre les quals la reivindicació del 0,7 del PIB per ajuda al tercer món ha ocupat un lloc important. Com a parlamentaris, i en definitiva dipositaris de la confiança de la nostra societat, tenim el deure de dur endavant iniciatives en aquest camp, com en tants d'altres de la vida pública. La unanimitat que aquesta afirmació, sense cap dubte, tindrà en el conjunt d'aquesta cambra es romprà tal vegada a l'hora de planificar una programació eficaç per a Balears, que al nostre entendre ha de complir dos objectius bàsics: primer, la implicació de tots els estrats socials; i segon, el desenvolupament d'un pla eficaç de canalització de recursos. Una ullada a la societat balear demostra que a pesar dels importants avanços en la mentalització ciutadana registrat en aquests darrers anys, queda encara camí per recórrer. Tot i això, encara molta gent pensa que abans d'ajudar al tercer món, hem d'arreglar la problemàtica social d'aquí, oblidant que tots tenim els mateixos drets, i tots som ciutadans del món.

Però les iniciatives preses fins ara han demostrat que són necessaris nous impulsos per tenir més col·laboracions per part dels ajuntaments, institucions i associacions, però evidentment s'ha avançat. I s'ha avançat, com molt bé ha dit el Sr. Pons aquí fa un moment, amb la creació, per exemple, del Fons de cooperació mallorquí, del qual el Sr. Pons ha estat un defensor total, i que aquest fons realment qui el va impulsar al Consell Insular fa uns anys no va ser precisament el Grup Socialista, sinó que aquest fons va ser promogut, impulsat, precisament pel Grup Popular, que en aquells moments estava en el Consell Insular. Aquest fons realment, com ha dit, ha avançat molt. Va començar amb una sèrie d'ajuntaments, crec que eren 14 el 94; i avui, com molt bé s'ha dit aquí, són 35 els ajuntaments que s'han adherit a aquest fons; però també s'ha de dir que a aquesta quantitat final de 59 milions de pessetes, hi ha 30 milions del Consell Insular, i que els ajuntaments han aportat 29 milions entre tot; i d'aquests 35 n'hi ha 10 que no han fet cap tipus d'aportació econòmica, simplement s'hi han adherit.

Això posa de manifest que la nostra societat va canviant, que els ajuntaments es van implicant, i que de qualque manera aquesta quantitat del 0,7 que un temps era utòpica, avui de cada més va arrelant i va fent que la nostra societat la tenguí en compte i que la posin als seus pressuposts els ajuntaments; abans no hi havia partida per aquest concepte. Vol dir que la nostra societat va avançant, i que de mica en mica es va cap aquest 0,7 que tots volem, i que tots desitjam, no sabem quan; però el que sí és cert, és que lluitam tots perquè sigui una realitat de cara al futur.

Aquesta prova d'aquests ajuntaments, com he dit, és bàsica. El Fons mallorquí ha crescut, va creixent, però en aquest moment és feble, li hem de sonar suport, l'hem d'ajudar, i això farà veure que més endavant la meua exposició, i tenint en compte el procés que ha tengut el Fons de cooperació, que es va fundar fa una sèrie d'anys, en aquest mateix sentit serà important també un dia crear aquesta proposició de llei que vostè ha duit en aquest parlament; però per ventura no és aquest moment l'oportú per dur-ho a terme.

Aquest objectiu, com deia abans, només es pot complir mitjançant la participació del conjunt de tota la societat, de tota, on ens hauríem d'incloure, per cert, tots i cadascun de nosaltres, no només mitjançant aportacions econòmiques ocasionals que en res solucionen el greu dèficit estructural dels països pobres, sinó com a fruit d'una continuada actitud en favor de la solidaritat, requisit imprescindible en qualsevol democràcia moderna. Des d'aquest punt de vista consideram que el projecte de cooperació ha d'estar consolidat dins la nostra societat, perquè puguí donar els seus millors fruits. El projecte ha de construir-se progressivament, afirmant primer les bases locals i consolidant les xarxes de cooperació ja traçades a les nostres illes a través del desenvolupament dels mitjans necessaris perquè puguin complir-se tots els objectius.

S'ha dit aquí també que Menorca té el Fons creat, que Eivissa realment no té el Fons creat; però jo crec que des d'aquí, i ara he d'aprofitar, que si bé és cert que no té el Fons creat, la sensibilitat d'aquest consell insular és important, hi dedica 13 milions de pessetes, a Mallorca n'hi dedicam 30; vol dir que jo entenc que la solidaritat cap a aquests projectes hi és, si bé és cert que no s'ha creat el Fons, però els seus motius tendran, i tenen tota la llibertat de fer-ho o no, segons ells creguin necessari a la seva illa. Només llavors, com he dit, quan tinguem aquestes bases assentades, quan aquestes xarxes estiguin realment consolidades, serà el moment de dur una llei com aquesta avui.

Vull dir que aquests projectes -com he dit abans, la nostra societat s'ha de consolidar- ens pareixeria recomanable que quan tot això estigui en marxa tinguem en compte ja uns projectes més globalitzadors, que d'intentar-se sense aquestes premisses que dit abans podria ser ineficax. Vol dir que crear en aquest moment aquesta llei, no podria resultar efectiva, perquè el que s'està començant es va fent, està en una base embrionària de participació i de mentalització; però crear en aquests moments aquesta llei en aquest parlament, crec que no seria efectiva. I al que crec que hem d'anar, entre tots, és a crear organismes que puguin ser efectius, que puguin donar respostes, però començant des de baix, impulsant i fomentant el que crec que s'ha fet fins ara; vull dir que crec que el camí és el que hem duit. I li vull dir, Sr. Orfila, que nosaltres llavors, i només llavors, crec que en aquest parlament aquesta proposició de llei tendria sentit. Per ventura és bona, però el temps i el moment no és aquest. Per ventura aquesta llei seria interessant d'aquí a un any o d'aquí a dos. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. En torn de rèplica té la paraula el Sr. Orfila.

EL SR. ORFILA I PONS:

Gràcies, Sr. President. Vull agrair, en primer lloc, el suport que ha donat a aquesta proposició de llei el Grup Mixt. Vull agrair també el suport d'Esquerra Unida, encara que deixi clar que presentarà esmenes per millorar el text. Ja ho hem dit al principi: Nosaltres estam ben disposats a tenir una actitud oberta per acceptar les esmenes que millorin el text, sempre que es prenguin en consideració; i ja hem vist que no s'hi prendrà, com també suposàvem.

I el Grup Socialista, tot i considerar que tenia un caràcter positiu la nostra proposta, ens ha fet arribar el seu emperò. Miri, Sr. Pons, feim un esment especial al Govern a l'exposició de motius de la Llei, perquè l'àmbit de la Llei és crear un consell consultiu que assessori el Govern, i que controli els doblers, les partides econòmiques que progressivament el Govern anirà augmentant, segons el compromís del president del Govern, per dedicar-les a tasques de cooperació. I així, Sr. Pons, no rompem cap dinàmica del Fons de cooperació, al contrari, la reforçam. No sé si vostè ho sap, Sr. Pons, el Fons de cooperació de Menorca no sols debat quin destí tindran els fons que li remeten les diferents institucions, els diferents ajuntaments; sinó que a més a més assessora determinades institucions, que tot i acceptar destinar quantitats substancials a solidaritat, no accepten transferir aquestes partides al Fons perquè aquest les gestioni directament. I aquesta és una actitud que tenen ajuntaments de diferents colors, algun ajuntament del PSOE per exemple, el de Maó, que dedica una part del fons de cooperació amb una transferència directa al Fons de cooperació i solidaritat de Menorca perquè aquest la gestioni, i l'altra part se la reserva ell per poder-la gestionar directament. Açò sí, accepta que el Fons de cooperació de Menorca l'assessori assenyalant prioritats, assenyalant com s'haurien de gastar aquests doblers d'acord amb unes prioritats que estableixen.

I el mateix que nosaltres voldríem que poguéis fer -jo estic ben d'acord amb els plantejaments que fa el Sr. Pons-

totes les institucions haurien de transferir la totalitat dels fons que dediquen a cooperació als fons creats a cadascuna de les illes perquè es fes la distribució a nivell insular i fossin aquestes que ho controlessin. Però en aquest moment és molt difícil arribar a aquesta actitud, i no és difícil arribar-hi simplement no només per part dels governants del PP, també per governants de partits d'altres colors polítics, entre els que es troba el seu. I d'aquí la nostra proposta intermèdia, que ni així és acceptada, però que representaria una passa importantíssima, i així ho han fet arribar a aquest diputat diferents representants dels fons de cooperació, que consideren en aquest moment que és molt preocupant que el Fons de cooperació de Mallorca gestioni 59 milions, i el de Menorca 5 o 6 milions de pessetes, mentre el Govern en gestiona 80, i possiblement a partir de l'any que ve més de 100 sense cap classe de control, sense acceptar el mínim assessorament per part de cap organisme, per part de cap ONG, per part dels àmbits on les ONG s'han organitzat per poder gestionar millor aquests fons.

La intervenció de la representant del Grup Popular no ens ha sorprès massa. "No és el moment oportú", i mai troben que sigui oportú. Nosaltres ens demanam: No és el moment oportú de què? No és el moment oportú d'escoltar? No és el moment oportú de demanar consell? No és el moment oportú simplement d'estar atents a què pensen, què opinen, de quines haurien de ser les prioritats per gastar aquests fons, aquestes partides dedicades a solidaritat, a escoltar els que més entenen en aquesta qüestió, els que ho demostren dia a dia? És aquesta la qüestió. Simplement demanàvem que es creés un òrgan on les ONG, organitzades a través del fons de cooperació de cadascuna de les illes, fessin arribar propostes al Govern. I he de dir que algun diputat del seu grup ho ha plantejat al fons de cooperació on va a reunions més o manco habitualment: S'hauria d'extendre a nivell interinsular, i ampliar l'abast d'aquest fons de cooperació a totes les institucions. I ha cridat a totes les institucions. Per què el Govern ha de quedar fora d'aquest àmbit d'assessorament o de control per part dels fons de cooperació insulars, i formar-ne aquest d'interinsular?

Jo crec que hem perdut una oportunitat més de fer una passa en favor que la gestió d'aquests doblers públics sigui la més transparent, com deia, la més clara de totes, perquè mai ningú pugui sospitar, com he dit abans, que els doblers dedicats a cooperació amb els països en vies de desenvolupament es gasten malament i poden acabar a llocs on no haurien d'acabar mai, emperò tampoc perquè el Govern pugui fer-ne clientelismes. Hem perdut una oportunitat, però agafam la paraula a la Sra. Vidal. En tornarem a parlar, és evident, nosaltres som el *rau que no cessa*.

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Més intervencions?

Passam directament, idò, a la votació.

I deman, Senyores i senyors diputats que voten a favor de la presa en consideració de la proposició de llei que acabam de tractar, que es posin drets, per favor. Moltes gràcies, poden seure.

Vots en contra? Moltes gràcies.

Abstencions? No n'hi ha.

Resultat de la votació: a favor 28, en contra 31, cap abstenció. Per tant queda rebutjada aquesta proposició de llei.

III.- Escrit RGE núm. 1921/95, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, mitjançant el qual se sol·licita la creació d'una comissió no permanent d'investigació sobre l'actuació del Govern en l'exercici de les seves responsabilitats i de l'empresa concessionària de la construcció i explotació del Túnel de Sóller.

I passam al darrer punt de l'ordre del dia, que va referit a la sol·licitud de creació d'una comissió no permanent d'investigació sobre l'actuació del Govern en l'exercici de les seves responsabilitats, i de l'empresa concessionària de la construcció i explotació del túnel de Sóller.

Per fer la presentació d'aquesta proposta del Grup Socialista té la paraula la Sra. Joana Barceló.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. El maig de 1994, fa poc més d'un any, en nom del Grup Socialista es defensà aquí una iniciativa també d'aquest mateix grup sobre la sol·licitud d'una comissió d'investigació sobre l'actuació del Govern en l'exercici de les seves responsabilitats, i de l'empresa concessionària de la construcció i l'explotació del túnel de Sóller en relació a la seva adjudicació.

El retard i les paralitzacions, sempre per problemes financers, confirmats per l'enginyer en cap de Focsa, que assenyalant a la comissió d'estudi "jo li vull dir que en absolut hi ha hagut cap problema tècnic que hagi estat causant de la paralització de l'obra, però que si en temes financers no hi hagués hagut problemes les obres s'haguessin acabat". No és l'única declaració en aquest sentit. El director de zona, representant de Foment i Construccions i Contractes encara va anar més enllà, i arribà a assenyalant en les dates que portàvem la comissió d'estudi, que quan es va concedir la primera pròrroga, dia 28 d'octubre de l'any 91, ja s'havia produït la primera paralització, com a mesura de pressió perquè no es pagaven les certificacions a l'empresa.

Per tant aquests problemes financers, també assenyalats a l'auditoria realitzada a 1991 per Ernst&Young, i assenyalava concretament que "Hay que poner en duda que

la compañía pueda hacer frente a sus compromisos de pago a corto plazo, a no ser que obtenga ayuda financiera externa o se realicen los desembolsos de capital pendientes de sus socios". Evidentment els problemes financers hi eren, i han estat el motiu i la causa del retard i de les paralitzacions. Però també en aquells moments denunciàvem la manca d'actuació del Govern de la Comunitat Autònoma, que no penalitzava els retards, que concedia pròrrogues fora de tota justificació legal, perquè els problemes financers no estan tipificats com a causes de força major a les reglamentacions específiques en les carreteres de peatge, i perquè no hi havia cap informe jurídic que avalés la legalitat de la concessió d'aquestes pròrrogues, cap informe jurídic. L'única referència jurídica en tot un expedient de concessió de dues pròrrogues i un augment de la segona pròrroga, l'únic informe jurídic firmat per el que ara és conseller d'Agricultura, assenyala que s'haurà de tornar a presentar la sol·licitud perquè no va signada pel concessionari, sinó pel cap d'obra, i és el concessionari qui ha de signar aquesta sol·licitud de pròrroga. No es banya per res, els envien una fotocòpia de quines són les causes de força major que la llei estableix.

Però alhora tampoc el Govern no actuava d'altres maneres; no es resolía el contracte d'adjudicació, i tampoc no exigia que el concessionari executés els avals presentats, aval que hem d'assenyalar que en el procediment i garantia per a l'obtenció dels mitjans financers per finançar aquesta obra, s'assenyalava que el patrimoni particular dels promotors és per ell mateix suficient per fer front al cost de l'obra. També, i en darrer terme, l'adjudicació de l'obra té tots els dubtes del món, quan va ser concedida no a l'empresa millor valorada per una comissió avaluadora constituïda a tals efectes, sinó que va ser concedida a la valorada com a tercera opció.

Totes aquestes qüestions plantejades exigien demanar responsabilitats al Govern per tracte de favor i per desistiment de l'exercici de les seves responsabilitats de control i vigilància. La tossadesa dels fets i la seva gravetat en aquells moments obligaren a cedir al Partit Popular en la constitució d'una comissió d'estudi. No hi hauria conclusions, no hi hauria dictamen, i per tant no hi hauria comunicació al ministeri fiscal. Per no haver, no hi va haver ni tan sols tota la documentació que els grups de l'oposició varen sol·licitar. L'argument perquè fos una comissió d'estudi i no una comissió d'investigació fou argumentat aquell dia pel portaveu del Partit Popular. L'únic motiu que va donar és concretament que "*para investigar tiene que haber un delito, o por lo menos una presunción de existencia de este delito*". Ja veuen com són les coses. Ara aquest requisit hi és, i hi és per partida doble: Presumpció de prevaricació continuada, presumpció de suborn.

Per tant, les causes judicials en tràmit, de prevaricació continuada, de suborn en relació a l'empresa adjudicatària i implicació de membres del Consell de Govern el 1988 i alts càrrecs del Partit Popular, gent que encara seu aquí, als escons

d'aquest parlament, fan que sigui necessari presentar, debatre una altra vegada avui la iniciativa de crear una comissió d'investigació que estudiï aquestes responsabilitats polítiques en relació a l'adjudicació de la concessió del túnel de Sóller en dos casos oberts, repetesc, dos casos oberts a nivell judicial per investigació de prevaricació i de suborn. El tracte de favor denunciat des del principi en aquesta cambra pren cos, es concreta, i a la fi trobam la justificació: les investigacions, els informes policials, prou contundents, coneguts a través dels mitjans de comunicació, però que s'arriben a fer afirmacions no desmentides per cap membre del Partit Popular, que fins i tot "*cien millones del túnel de Sóller fueron a parar a los bolsillos de destacados militantes del PP. Sólo 40 sirvieron para financiar las campañas del partido en 1989*".

Es diuen aquestes coses a través dels mitjans de comunicació. A més d'açò, els sumaris oberts, repetesc, en relació al pagament de comissions de l'empresa adjudicatària de la concessió del túnel són tots aquests fets reals. Existeixen les comissions pagades per l'empresa adjudicatària. Les han acceptades com a suborn, a canvi del tracte de favor que varen fer a l'empresa? O dit d'una altra manera, podem fer la pregunta d'una altra manera: A canvi de què varen donar el tracte de favor que varen donar des de l'adjudicació, al llarg de tot el procés d'execució de l'obra?, a canvi de què varen donar aquest tracte de favor? Perquè allò que sí és cert, és que aquest tracte de favor cada vegada és més clar, i a mesura que repassam i estudiam els papers que se'ns va donar, que no són tots, a la comissió d'estudi, anam assenyaland i anam afegint que evidentment el tracte de favor es va posant d'un evidència esfereïdora.

Saben que l'únic argument del Partit Popular, citat a través del conseller d'Obres Públiques i també del portaveu del Partit Popular, l'únic argument constantment repetit per demostrar que no hi havia tracte de favor amb l'empresa del Sr. Cuart, l'única justificació que va aquí omplir tot l'espai de temps de què disposava el Govern, l'única justificació d'imparcialitat que el Govern aixecava com a bandera, era l'existència d'una clàusula en el plec de condicions d'adjudicació que limitava la quantitat indemnitzatòria en cas de rescat de la concessió al pressupost presentat en el moment de l'adjudicació, i no pel que valia el cost real d'obra executada. És a dir, que si es rescatava l'obra es pagava d'acord amb el projecte, i no amb la despesa feta per l'empresa. Açò, el Govern assenyalaria, supòs que se'n recorden els que eren aquí, que va ser qualificada per l'anterior per l'anterior conseller de clàusula *leonina* que el Govern havia imposat, que aquestes imposicions només es feien als enemics; i a partir d'aquí mai no es podia sospitar que si el Govern era amic del Sr. Cuart li possessin aquesta clàusula.

Idò no, idò no va ser així, no va ser un fet arbitrari del Govern de la Comunitat Autònoma posar aquesta clàusula. No va ser així, perquè d'acord amb un informe de l'Oficial Major d'aquest parlament fet dia 5 de febrer del 1988, i que

està a disposició de tothom que el vulgui, titulat "*Informe relativo a las responsabilidades mínimas que obligatoriamente debe asumir el Govern de la Comunitat Autònoma con arreglo a las leyes vigentes en relación con la eventual ejecución del túnel de Sóller*"; i dins aquest informe estableix evidentment aquesta clàusula: "*Las obras de construcción se satisfarán en base a lo realmente ejecutado y definido en los proyectos aprobados y en los precios que en ellos figuren*". No se la varen inventar, ni la varen imposar, ni va ser cap condició de garantia respecte d'una adjudicació que ha es feia amb tots els dubtes de capacitat financera per part del Govern. La condició aquesta obligatòriament es va ha haver de posar, però en tot cas, evidentment, aquesta condició no es pensava executar. I el Sr. Quart, açò sí que ho tenia ben clar, mai va tenir dubtes del bon tracte que esperava del Govern: L'havia comprat.

I un exemple, tan sols un: En el decret d'adjudicació de la concessió s'especifica que l'obra estaria acabada i oberta al públic dia 23 de febrer de l'any 91. El setembre de l'any 89 la companyia concessionària contracta a Focsa les obres per un termini de 30 mesos, o sigui 15 mesos més tard de la data màxima fixada al decret d'adjudicació. No havien començat, no havien fet res, no hi havia hagut cap moviment de terres, cap terratrèmol, cap història, i ja duia més d'un any de retard. A açò li diuen tracte de favor, que és important agafar, estudiar, i exigir responsabilitats polítiques.

Tracte de favor amb l'empresa, prevaricació, pagament de comissions, suborns: Els fets es van lligant d'una manera irremeiable, i prova bona d'açò és la destitució del Sr. Cañellas del seu càrrec de president de la Comunitat Autònoma i president del Partit Popular, per ser el responsable sospitós a les files del seu propi partit del cobrament de comissions a canvi de tracte de favor, a canvi de l'adjudicació de la concessió, de la construcció i explotació del túnel de Sóller. He d'assenyalar que ell no era l'únic responsable. Diu, ja va establir quan es va presentar a la comissió d'estudi que -i concretament val la pena assenyalar-ho i recordar-ho: "Jo, juntament amb tot el Consell de Govern pens que ens sentim igualment corresponsables d'aquesta decisió". Però així i tot, vostè ha caigut i els altres han quedat. Ha caigut, i açò és cert, no perquè hagi assumit cap responsabilitat política, no perquè reconegui que ha fet alguna cosa malament. Ho ha assumit per un pur acte d'imatge del Partit Popular a l'estat. Vostè ho ha qualificat d'injust i desproporcionat.

Però avui aquí venim a demanar que s'assumeixin les responsabilitats polítiques. No pot ser que no hagi passat res més que, evidentment, l'obertura d'una crisi del Partit Popular a les Illes sense precedents, per ocupar els llocs vacants de poder, canvi del cap del Govern i res més. Cap acceptació de

responsabilitats polítiques per l'adjudicació i el control amb total tracte de favor cap al concessionari. És manté el conseller de la Funció Pública, braç o cervell armat de l'investigada enginyeria financera que havia d'amagar el cobrament de les comissions. El retrat de l'ex-president és als despatxos dels consellers actuals, i d'açò encara en fan pública referència. Pujades de (...), pujades de to, de familiars, companys de partit i altres implicats ja recol•locats. L'han destituït, i aquí encara es neguen a admetre cap responsabilitat política, i ben alerta...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Barceló, li comunic que ja ha sobrepasat en més de quatre minuts. Li pregaria que acabi. Moltes gràcies.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Un minut, Sr. President, tan just un minut.

Aquí es neguen a admetre cap responsabilitat política, i ben alerta, perquè podrien ser molts els que caurien, i només per açò tothom calla i aguanta files. Perquè hem de recordar que són més, i el Sr. Cañellas ho recordava a la Comissió d'estudi, els que varen ser responsables de la mateixa decisió, els relacionats als informes policials, membres antics del Govern de la Comunitat Autònoma i que són, repetesc, aquí encara que seuen; i si no altres, evidentment, que encara no estan implicats en aquests informes judicials, però que al mínim moviment, també hi ha l'amenaça, amenaça que evidentment també altres, com el Sr. Verger, podrien estar implicats, i açò que els informes policials no el citen.

La necessitat de clarificar i determinar les responsabilitats polítiques existents en el tracte de favor a l'empresa adjudicatària de la concessió, conèixer a què correspon i a què és degut aquest tracte de favor, determinar la relació directa entre el pagament de comissions i l'adjudicació, per açò és important conèixer avui que s'aprovi aquesta comissió d'investigació. El Partit Popular ha quedat sense arguments; existeixen els indicis fonamentals que s'han pogut crear delictes, l'única condició que demanava el Partit Popular quan va rebutjar la primera sol•licitud. Avui, per tant, hem de demanar que es doni possibilitat d'investigar, d'arribar al fons en les responsabilitats que a aquest afer s'han produït en aquesta illa. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Grups que vulguin fer ús de la paraula? Sí, Sr. Verger.

EL SR. VERGER I POCOVÍ:

Jo per al•lusions, m'agradaria demanar qualque cosa.

EL SR. PRESIDENT:

Si em permet, intervendran primer els grups que vulguin fer ús de la paraula; i en tot cas per un torn únicament i exclusiva d'una al·lusió directa, li donaré la paraula.

Grups que vulguin fer ús de la paraula? Per part de Grup Mixt, la Sra. Maria Antònia Munar té la paraula.

LA SRA. MUNAR I RIUTORT:

Gràcies, Sr. President, seré molt breu. Vull dir que el Grup Mixt, tant els Verds com Unió Mallorquina, donaran suport a aquesta comissió d'investigació no permanent que proposa el Grup Socialista que es creï. Creim que qualsevol mesura que serveixi per fer transparent la gestió del Govern és positiva sempre; i que en aquest cas més que positiva, diríem que és imprescindible. Des del perquè es va fer la concessió a l'empresa que es va fer del túnel de Sóller; el perquè se li varen concedir reiteradament unes determinades pròrrogues; el tema dels costos, les possibles comissions que s'han pagat de manera no legal, la resolució del contracte... és a dir, tota una sèrie de qüestions que estan a l'aire, no tan sols al carrer, sinó també en aquesta cambra, crec que són suficients perquè realment es creï aquesta comissió, i surtin aquelles coses que hagin de sortir, i se sàpiga si hi ha o no responsabilitats.

Sé que se'ns dirà que aquest tema és als tribunals, és cert, i el nostre grup creu que mai quan un tema és a un tribunal se l'ha de polititzar. Però una cosa són les responsabilitats penals i una altra les responsabilitats polítiques, i aquí, aquesta cambra, el Parlament, està precisament per controlar la gestió de Govern, i per saber si hi ha responsabilitat política o no. Nosaltres separem molt bé el que és una cosa de l'altra; i atenent aquest missatge continuat que el Sr. Aznar ens repeteix cada dia a cada casa, que s'han d'atendre les responsabilitats polítiques, tenir transparència, i que ells estan per aquesta tasca, creim que el Partit Popular de cap manera es pot oposar que hi hagi aquesta comissió que clarifiqui quina és la situació; i estariem molt satisfets que realment no hi hagués responsabilitats per par de ningú.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part d'Esquerra Unida té la paraula el Sr. Diputat Eberhard Grosske.

EL SR. GROSSKE I FIOL:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Aquesta proposta de creació d'una comissió d'investigació connecta amb un tema políticament important, amb un important ressò social, i amb un important també ressò a nivell informatiu; perquè no de bades el

seu objecte és la causa directa, i la causa així explicada pel propi afectat, de la dimissió del president Cañellas, que -si hi recordam- va manifestar quan va anunciar la seva dimissió, que ho feia per assumir responsabilitats polítiques en relació amb el tema de les comissions, i en relació amb la denúncia presentada per Esquerra Unida per delictes continuats de prevaricació. I no de bades també els processos judicials en marxa es troben en aquests moments en un moment -valgui la redundància- culminant, perquè la possible pinça a què va fer referència aquest portaveu al debat d'investidura en el primer dels dos, d'abans de l'estiu; és a dir la unió procedimental de la causa referida a les comissions, i la causa referida al delictes continuats de prevaricació és a punt de tancar-se; i efectivament això dona una nova dimensió al cas, jo crec que facilitarà l'aclariment definitiu dels fets, i eventualment pot significar un agreujament de les responsabilitats penals que en el seu moment es poguessin determinar.

És una proposta, per tant, important, i una proposta que -avanç- tindrà el suport d'Esquerra Unida per tres raons: Una, perquè tot esforç és poc per aclarir uns fets tan lamentables com els que s'han produït en aquesta comunitat autònoma; en segon lloc, perquè convé diferenciar molt bé el tema de les responsabilitats polítiques de les penals, com explicava la Sra. Munar fa un moment. Efectivament podria donar-se el cas que determinats fets provats per les sentències i assenyalats com a tals fets per part de les sentències, en virtut de prescripcions, en virtut de tècniques jurídiques diverses, no derivassin una responsabilitat penal, però òbviament donarien peu, serien clarament objecte d'una responsabilitat política. I convé que la gent, i convé que l'opinió pública, i convé que aquest parlament tenguí sempre present que hi ha uns processos judicials en marxa, però això és per demanar responsabilitats penals, però que les responsabilitats polítiques, per moltes coses, per a nosaltres ja estan absolutament clares i manifestes; i d'altres, és possible que aquesta comissió d'investigació contribueixi al seu aclariment. I en tercer lloc, naturalment, perquè amb tot el que cau i ha caigut en aquesta comunitat, vull també anunciar d'entrada que qualsevol petició de comissió d'investigació que es planteja en aquesta cambra, tindrà sempre el suport d'Esquerra Unida.

Dit això, també cal reconèixer que l'objecte que es fixa per a aquesta comissió i la pròpia dinàmica dels fets deteriora, no d'una manera total, però sí parcialment, la seva utilitat des del moment, òbviament, que el seu objecte se solapa d'una manera precisa i quasi matemàtica amb l'objecte dels procediments judicials en marxa. En aquest sentit, més útil hagués estat -i em permetran els proposants una petita estirada d'orelles en aquest sentit- no esperar quasi bé un any entre la realització d'aquella comissió d'estudi el març del 94 pel tema de l'adjudicació, i la presentació d'una denúncia a la fiscalia a principis de l'any 95, que d'altra banda fou desestimada, però en tot cas hi ha un termini de temps excessiu entre una cosa i l'altra. I més útil hagués estat -i ho he de dir clarament des d'aquesta tribuna- que el grup proponent d'aquesta iniciativa hagués presentat una querrel·la i s'hagués personat als procediments judicials en marxa, com públicament va anunciar que faria poc després de les eleccions, igual que ho va fer un altre grup d'aquesta cambra, i no deixassin el pes jurídic d'una qüestió tan delicada sobre les febles espatlles d'Esquerra Unida.

I més útil seria també, des del nostre punt de vista, utilitzar els recursos i les possibilitats que ofereixen les comissions d'investigació en altres temes igualment relacionats amb la xarxa de corrupció teixida al voltant del Govern autònom durant els darrers anys, i que haurien de ser objecte efectivament, d'atenció parlamentària en forma

d'una comissió d'investigació. En aquest sentit puc anunciar aquí que el Grup Parlamentari d'Esquerra Unida presentarà iniciatives en aquest sentit, que esper que puguin comptar amb el suport del Grup Socialista, de la mateixa manera que -insistesc- per les tres raons que abans he exposat, Esquerra Unida donarà suport a la proposta de creació d'una comissió d'investigació que en aquest moment es planteja a la cambra. Moltes gràcies.

(El Sr. Vice-president primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Grosske. Per part del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM té la paraula el Sr. Sampol.

EL SR. SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. La veritat és que aquest tema, pels que ja duim en aquesta cambra com a mínim des de la passada legislatura, ja és un tema recurrent, i al qual resulta que hem de fer esforços d'imaginació per trobar arguments nous, arguments nous que les notícies sí ens donen dia a dia. No per això, perquè sigui un tema recurrent, no li hem de prestar l'atenció deguda, perquè possiblement és el tema més important que ha sacsejat la política de les Illes Balears, amb unes conseqüències -crec que imprevisibles per tothom- gravíssimes.

Així i tot intentarem argumentar també a favor -ja ho anunciï- de la creació d'aquesta comissió d'investigació, intentarem argumentar per donar més força a la proposta del Grup Socialista. Passaré per alt els arguments, la història que ha fet la Sra. Barceló, i em concretaré en els fets més recents, com són les investigacions i denúncies policials que revelaren que la concessionària del túnel de Sóller va efectuar pagaments al Partit Popular en forma de xecs que, una vegada fragmentats, s'ingressaren a comptes corrents del Partit Popular o es destinaren a pagar proveïdors del Partit Popular en campanya electoral.

Aquests fets, mai desmentits per portaveus autoritzats del Partit Popular, impliquen directament alts càrrecs del Govern balear i destacats dirigents del Partit Popular de les Illes Balears. Hores d'ara, per exemple, encara no s'ha aclarit quin paper jugaven en tota aquesta trama el mateix Sr. Cañellas, aleshores president del Govern, que si bé no consta expressament en la denúncia, encara no ha explicat, a pesar que aquí es va suscitar

un debat similar al del dia d'avui, encara no ha justificat la procedència d'aquell famós raonament de 4.166.666 pessetes dipositats a l'agència de valors Brokerval. No s'ha explicat quin paper va jugar el conseller de la Funció Pública i secretari general del Partit Popular, presentat en els informes policials com a braç executor i final repartidor dels xecs en qüestió; quin paper jugaven distints perceptors de xecs, com l'antic president del Consell Insular de Menorca, avui president del Parlament de les Illes Balears, Sr. Joan Huguet, així com el Sr. Antoni Marí, president del Consell d'Eivissa i Formentera, o el Sr. Pere J. Morey, anterior conseller d'Agricultura, infectat per misteriosos xecs dipositats no se sap per quin virus en el seu compte corrent, o el Sr. Marià Matutes, conseller sense cartera, i així fins a la mateixa Sra. Maria Salom, actual portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular.

En definitiva, encara no coneixem amb certesa quants de milions de pessetes va pagar la concessionària del túnel de Sóller al Partit Popular, i si implícitament s'han reconegut aquests pagaments, o una part d'aquests pagaments al Partit Popular, no s'ha intentat explicar per quin concepte s'efectuaven. Tot fa pensar, per tant, que eren compensacions econòmiques per l'adjudicació irregular de la concessió del túnel de Sóller. En veu baixa alguns representants del PP han intentat justificar la procedència dels xecs com uns donatius, "en cap cas il·legals" diuen, i pels quals no es derivarien imputacions penals per als implicats.

Acceptem aquest joc, admetem per un moment que sigui així, que els xecs eren simplement generosos donatius d'un fervorós i exaltat simpatitzant del Partit Popular, un simpatitzant tan generós que, embarcat en una obra d'enorme envergadura, sense tenir solvència suficient, desviava recursos econòmics cap al Partit Popular, uns recursos econòmics que molta falta li farien poc temps després per poder acabar l'obra iniciada. Si era així, per tant, si parlem d'uns donatius com a màxim qualificats d'irregulars, a què venien aquestes complicadíssimes operacions d'enginyeria descobertes, aquesta fragmentació dels xecs en altres inferiors a 500.000 pessetes molts d'ells, la congelació durant mesos en comptes corrents, amb l'única finalitat de perdre la pista a la procedència inicial dels doblers originaris? Si efectivament es tractava d'innocents donatius, d'un simpatitzant del partit, a què venien aquests intents tan laboriosos d'amagar-los?

No hi ha resposta possible, únicament existeix una explicació: Antoni Cuat pagava el preu per una adjudicació discrecional i digital de la concessió a la seva empresa, puntuada amb 50,75 punts sobre 100, puntuació molt inferior a la d'altres empreses, puntuades amb 65 punts i 72 punts respectivament. Un preu que no només comprometia el Govern amb l'adjudicació, sinó també amb les pròrrogues successives atorgades irregularment, com ha posat de

manifest la Sra. Barceló, pròrrogues quan s'incomplien els terminis contractuals sense cap justificació. Recordem que en 26 mesos el contracte establia que havia d'entrar en funcionament el túnel, i mai s'exigien les penalitzacions a les quals el contracte obligava al Govern. Un preu, una comissió que no ha tengut efectes innocus, al contrari, l'adjudicació a aquesta empresa, tercera en puntuació i amb un informe de solvència zero, ha causat gravíssims perjudicis a la nostra societat i a terceres empreses involucrades en la suspensió de pagaments d'Antoni Cuat. En no ser que creguem, que donem per bona l'explicació del Sr. Antoni Cuat en la compareixença a la famosa comissió d'estudi del túnel de Sóller, que va culpar a la guerra del golf dels problemes econòmics del túnel de Sóller. Posats a cercar culpes, no sé les trobaríem més en els golfos del túnel que no a la guerra del golf.

Senyores i senyors diputats, totes aquestes qüestions que en conjunt han format un gran escàndol públic, necessiten un aclariment polític. I l'únic instrument que tenim per determinar aquestes responsabilitats polítiques és una comissió d'investigació. Però per desgràcia el Partit Popular, aquell partit que a nivell d'Estat fa des de l'oposició grans promeses de regeneració democràtica, i en paraules del Sr. Aznar es compromet a facilitar la creació de les comissions d'investigació quan arriba al poder, aquí, allà on guanya les eleccions, no posa en pràctica aquestes prometedores idees. Sistemàticament el PP de Balears ha negat la creació de comissions d'investigació, contradient fins i tot la política impulsada ja des del poder per altres dirigents del Partit Popular, concretament el president de la Comunitat de Madrid, el Sr. Ruiz Gallardón, que en el seu discurs d'investidura prometia -i els ho traduiré- "la creació de comissions d'investigació no sols naixerà de la voluntat majoritària de la Cambra, sinó que bastarà la voluntat de dos dels grups que la conformen perquè tals comissions es constitueixin. Aquest -afegia- és un compromís de transparència, d'honradesa, d'austeritat, de participació i diàleg constant". No sabem si per exclusió el Sr. Ruiz Gallardón qualifica als que no defensen aquestes propostes tan generoses i democràtiques, de tèrbols, corruptes, mans foradades i poc dialogants; però la veritat és que el Partit Popular de Balears no predica amb l'exemple del Sr. Ruiz Gallardón,

Senyores i senyors diputats del Partit Popular, Molt Honorable President del Govern de les Illes Balears, avui teniu l'oportunitat de demostrar que voleu iniciar una nova etapa. Si no ho feis votant a favor de la creació d'una comissió d'investigació, que ja sabeu que com a mínim vos demanen dos grups parlamentaris d'aquesta cambra. Per la nostra part, demà mateix tornarem a presentar la proposta de modificació del Reglament per recollir les promeses electorals del Partit Popular a nivell d'estat, encara que només serveixi per demostrar les vostres contradiccions; perquè està vist que per a vostès no és el mateix prendre que acceptar. En tot cas, Sr. President, haureu perdut una gran oportunitat. Moltes de gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. José María González Ortea.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr. Presidente, señoras y señores diputados. Me ha tocado hoy, primer día de plenos en este parlamento, una vez superadas las sesiones previas de formación de gobierno y de toma de posesión de los diputados y del presidente, me han tocado hoy, digo, dos temas: primero el de la serra de Na Burguesa, y ahora el del túnel de Sóller, en que nuevamente hay que reiterar argumentos dichos aquí, en algunos casos como en el túnel de Sóller, hasta la saciedad. Pero así lo quiere la mecánica parlamentaria, y así lo quiere el Grupo Socialista, que hoy nos presenta esta petición de convocatoria de una comisión de investigación, y por consiguiente vamos a ello.

Hace efectivamente un poco más de un año, Sra. Barceló, a propuesta de mi grupo parlamentario, a propuesta del Grupo Parlamentario Popular, se creó una comisión para el estudio de la problemática del túnel de Sóller; estudiar la convocatoria, la adjudicación, prórrogas, y posterior desarrollo y situación de la obra. Se llevaron a cabo un número creo que superior a la docena de sesiones en esa comisión. Se estudiaron, a requerimiento de todos los grupos parlamentarios entonces presentes en la Cámara, centenares de documentos enviados por el Gobierno sobre el tema del túnel de Sóller. Comparecieron aquí todos cuantos políticos, técnicos, funcionarios, todos los grupos parlamentarios también reclamamos, porque habían tenido alguna participación sensible en el desarrollo de la obra de la concesión del túnel de Sóller.

Tuvimos ocasión entonces, una vez acabadas todas esas sesiones, de hacer las constataciones que cada grupo dedujo de esta comisión de estudio. Ustedes, como nosotros, hicieron las suyas. No sé si hoy se ha referido usted a alguna de las suyas, y yo también quiero referirme a alguna de las nuestras. De resultas de esa comisión nosotros constatamos que la adjudicación de la concesión se realizó en la más estricta legalidad, y que los criterios de adjudicación fueron los que recogen en el decreto correspondiente con total transparencia. Recordemos que el decreto de adjudicación del túnel de Sóller dice manifiesta y claramente que ha habido la comisión informativa correspondiente de orden técnico, o técnico-político, que estudiaba las propuestas, que puntuó esas propuestas -ahí viene especificada la puntuación de todas y cada una de las empresas que se presentaros-, y explica también los informes que se obtuvieron preceptivamente a petición de esta cámara, de los ayuntamientos de Sóller y Fornalutx, peticiones ambas que fueron claramente decisivas en la adjudicación del túnel, porque ambos ayuntamientos se pronunciaron por casi total unanimidad -con la exclusión del grupo del PSM, que no quiso participar, por otras razones, no por razones de la concesión, sino por razones ecológicas en materia de carreteras- todos los grupos, digo, dieron apoyo con toda claridad y contundencia a esa petición de que fuera el grupo que encabezaba el Sr. Cuat el adjudicatario.

Hubo más. Hubo también un comunicado de la entonces Alianza Popular, Unió Mallorquina, Partido Socialista Obrero Español, y el Centro Democrático y Social de Sóller, que entre otras decía -y perdóneme la reiteración, porque ya lo hemos leído otras veces, pero se hace necesario- decía, digo, esos cuatro partidos ideológicamente muy separados unos de otros, pero en este asunto perfectamente

de acuerdo, que "reunidos los responsables de los comités políticos locales de los partidos abajo firmantes, manifiestan el total apoyo de sus grupos municipales por la decisión expresada en el último pleno del Ayuntamiento de Sóller, de informar favorablemente a la conselleria de Ordenación de Territorio del Govern balear la opción presentada por el grupo de empresas de D. Antonio Cuart Ripoll para la construcción y explotación del túnel de Sóller, por ser la que ofrece unas tarifas de peaje más bajas para los residentes en Sóller y Fornalutx.

Es lógico que un gobierno que tiene que atender a razones superiores a las puramente técnicas, e incluso a las razones puramente económicas, que tiene que atender a razones políticas, atendiera a una razón tan importante como que un valle, el único valle de las Islas Baleares, que para acceder o para salir de él iban a tener que pagar todos sus habitantes un peaje para pasar por una carretera, cosa -insisto- excepcional en las Islas Baleares, atendiera prioritariamente a una petición de semejante índole en la cual su partido, Sra. Barceló, participó.

Pero constatábamos muchas otras cosas. Voy adelante con algunas: Que una vez hecha la adjudicación no se produjo ninguna reclamación o impugnación, ni tan sólo por el resto de los concursantes. Y debo recordar aquí que el resto de los concursantes, excepto en el caso de Entrecanales, eran empresas creadas exclusivamente para presentarse a la concesión de esta obra. Por consiguiente no cabe decir que pudieran ser empresas que si protestaban a la Administración de la Comunidad Autónoma, después ésta las mirara peor que a aquellas otras que no protestaban. Por consiguiente nadie, absolutamente nadie, y desde luego mucho menos ustedes, que se felicitan porque era lo que habían solicitado, los socialistas se felicitan, como digo, de la concesión a esta empresa.

El contrato realizado por el Gobierno con la empresa concesionaria contiene cláusulas de salvaguarda que eliminan cualquier sospecha de trato de favor al concesionario, y naturalmente que reiteramos el argumento. Usted me presentará un informe jurídico, seguramente yo podría presentarle otros en contra de lo que opina el informe jurídico, o el párrafo que nos ha leído. Pero mire, hay una cosa mucho más clara: La realidad se impone siempre. ¿Usted por qué cree que Fomento de

Construcciones y Contratas se hace cargo de todo lo que significa acabar el túnel de Sóller, de reducir el período de explotación, y de realizar todas las obras con esta cláusula de salvaguarda? Pues exclusivamente porque existe esta cláusula. Si esta cláusula no hubiese existido, y si los juristas, tanto de Fomento como de la concesionaria, hubieran visto el menor resquicio de cobrar la parte de obra que ya se había hecho, se hubieran retirado. Fomento de Construcciones y Contratas se hubiera retirado inmediatamente; hubiera cobrado su parte de obra, que tenía hecha, y en cierto volumen, a los precios a que estaban en el proyecto de obras y por consiguiente no hubiera tenido ninguna necesidad de continuar las obras ni de comprometerse en una operación financiera en la que en principio tenía que capitalizar sus pérdidas, pero lo hace porque sabe y comprueba perfectamente que esa es la única posibilidad de, al menos en el futuro y con la explotación, intentar resarcirse de las obras ya realizadas.

Prórrogas, que por razones imputables a la Administración, constatábamos nosotros, expropiaciones, servicios y estudios, modificación del proyecto, y de carácter técnico, calificables como de fuerza mayor, desprendimientos, fallas y corrimientos de tierra, que incluso estando previstas en el proyecto tuvieron una mayor repercusión de la calculada, se produjeron sensibles retrasos en la ejecución de las obras. Usted nos ha leído, lo que ha dicho, alguna frase entresacada de lo que han dicho responsables de Fomento respecto a sus relaciones con el grupo promotor de Cuart, si les pagaban las certificaciones o no se las pagaban y si iban adelantados o atrasados, pero ¡ojo!, las relaciones que aquí hay que considerar son las del concesionario con la Administración, y para eso, los políticos, tienen que basarse en los informes técnicos. Y los informes técnicos dicen respecto de la primera obra, el último párrafo nada más, "que por ello es juicio de la ingeniera que suscribe, la concesión de la prórroga solicitada por un plazo de 24 meses a contar desde el 10 de abril del 91, ya que ésta es imprescindible para la terminación de las obras". Y otro párrafo del informe de la segunda prórroga dice que el hecho de haber perforado tan sólo 450 metros en un año y 85 metros en tres meses con continuos desprendimientos y convergencias notables, refleja las malas características de los materiales y la existencia de problemas geotécnicos, etc., etc.

Pero también, de la comisión, acudo al ex-jefe del Servicio de Carreteras entonces, el Sr. Torres, el cual a preguntas creo que del Sr. Triay, contesta: "concretamente me centraré más, quizás, en la primera prórroga, que es donde actué" -traduzco al castellano- "la primera prórroga se dio ya, cuando había pasado, si no recuerdo mal, cuando se adjudicó en el año 88 y se dio en el año 91, es decir que ya estaba muy avanzado el período que transcurría el plazo, y en este plazo de tiempo se habían dado unas circunstancias que eran reales, tal como que había habido

ciertos problemas iniciales con la expropiación, había habido ciertos problemas en la cuestión de desvío de servicios e incluso que se produjo un retraso en el comienzo de la obra porque nos planteamos en el momento de hacer el replanteo una segunda posibilidad de una nueva ubicación del túnel, etc., etc., etc." Y acaba diciendo este párrafo: "Este conjunto de cuestiones, más el tiempo que necesita toda obra para comenzar y todo eso, pues, nos hizo ver que si por una parte había condiciones de tipo objetivo y por otra, yo con la experiencia de obras que he tenido en mi vida, he creído siempre que difícilmente la mejor solución es" -aquí hay unos puntos suspensivos, no está bien recogido en el texto- "que acabe la obra y no se entre en una fase litigiosa de una rescisión que comporta unas valoraciones, unos retrasos considerables, es decir, creo que es mucho peor para la Administración que sale perjudicada entrar en esta problemática y por el contrario creemos que siempre un poco de apoyo es bueno para que acaben la obra, y creíamos que era mejor". Esto lo dice, insisto, el anterior Jefe de Carreteras. Por consiguiente, las prórrogas se dieron con la aquiescencia de los técnicos.

Otras constataciones que hicimos y que conviene recalcar fueron que el aumento de los plazos de las obras derivadas de las prórrogas concedidas, disminuyen el período de explotación de la concesión, poco beneficia eso a quien construye un túnel o a quien construye una obra pública y tiene un plazo limitado de explotación, porque cuanto más tarda en acabar la obra, menos plazo tiene para resarcirse de los costes que esa obra le ha originado. La constatación vigésima decía que las obras realizadas se han hecho a cargo del concesionario exclusivamente, sin ningún coste adicional para la colectividad. Y la última de todas, que una vez finalizado el túnel, las tarifas para los residentes de Sóller y Fornalutx seguirán siendo las más económicas de entre todas las presentadas inicialmente. Hago esta selección de constataciones porque me parece que con ello doy contestación a la mayor parte de sus argumentos.

Queda el otro argumento que es decir, bueno, ¿y por qué ahora, qué circunstancias nuevas hay que justifiquen abrir ahora una nueva comisión, ya se nos han remitido todos los papeles, ya han pasado por aquí todos los que han tenido alguna participación substancial en el tema, se les ha interrogado, por activa y por pasiva, por unos y otros grupos, qué razón puede haber para esto? Desde esta celebración de la comisión ha habido, efectivamente, algunas novedades. La primera, quizás, la denuncia ante el Tribunal Superior de Justicia de Baleares de un determinado partido político, la denuncia al Gobierno por la adjudicación y las prórrogas del túnel. El Tribunal Superior de Justicia ha abierto diligencias previas sin que hasta la fecha se haya encausado a nadie ni haya indicios, Sra. Barceló, razonables, de que se vaya a encausar a nadie.

La segunda cuestión es la difusión por los medios de comunicación de un informe policial hecho en el desarrollo de otras diligencias abiertas contra el Sr. Cuart en un juzgado ordinario y cuyo informe pretende implicar algunas personas aforadas. Como consecuencia de la tormenta desencadenada por la publicación de ese informe, el presidente Cañellas dimite de su cargo, pese a no estar procesado ni, debo insistir en ello, haber el menos indicio de que eso vaya a suceder, lo hace para no

dañar, ni siquiera por aproximación al Partido Popular, a su partido, y eso le honra.

Entonces se quiere pivotar, hacer ahora la nueva comisión exclusivamente basada en el informe policial, porque la otra cuestión que se produce es que efectivamente Fomento se hace cargo de las obras, y las obras llevan un buen ritmo que permitirá, si Dios quiere, próximamente, inaugurar el túnel, sin -insisto- modificación ni de tarifas, ni de costes, de una sola peseta para la Administración. Como no puede ser ésa la razón, parece que la única es el informe policial. Yo no quisiera meterme ni entrar en el tema de autorizar o desautorizar informes policiales, pero sí tengo que decir que un informe policial es ni más ni menos que eso, un informe policial, por más vueltas que se le quiera dar y por más veces que se quiera publicar en los medios de comunicación o traer a esta cámara. El informe policial o alguno de los informes policiales que hemos podido leer han tenido contestación, ya lo creo que la han tenido, e incluso demostración documental de errores, y a este respecto y para no entrar demasiado en el asunto, tengo que recordarle que, por ejemplo, otro informe policial, de la policía gubernativa, la policía del gobierno, hablaba en otro asunto, también muy ventilado aquí, el de Brokerval e Inverbroker, hablaba -digo- de 200.000 millones de fraude, y ahora leemos, con sorpresa, desde luego, que las investigaciones judiciales parecen conducir a que lejos de haber 200.000 millones de pesetas de fraude, ese fraude se puede cifrar a lo sumo en 2.000, cien veces menos, si eso cabe en algún informe policial, no veo que sean suficiente apoyatura los que ustedes citan o los que usted concretamente cita, porque con usted estoy discutiendo, no veo, insisto, ...

(El Sr. Vice-president primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Vagi acabant, per favor.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

... justificación suficiente -acabo, Sr. Presidente- para hacer otra comisión de investigación. ¿Qué vamos a investigar?, ¿el informe policial, vamos a leer el informe policial y volver a leerlo?, porque todo lo demás, todo lo demás, absolutamente todo lo demás consta en los *Diarios de Sesiones* de la Comisión de Estudio del Túnel de Sóller, y está a disposición de cualquiera, efectivamente.

Nada más, Sr. Presidente. Muchas gracias.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Torn de rèplica, per part de ...

EL SR. VERGER I POCOVÍ:

Sr. President, per al•lusions.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sr. Verger, té vostè la paraula. Cenyeixi exclusivament a les al•lusions.

EL SR. VERGER I POCOVÍ:

Sí. He sentit el meu nom amb sorpresa, i bé ... Jo desafii la Sra. Barceló que si coneix qualche prova que impliqui el Sr. Verger, la dugui aquí, si així és, jo prendré les meves responsabilitats, inclosa la dimissió, i, si no, li demanaré a vostè, que per responsabilitat política i moral, dimiteixi.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sra. Barceló, té vostè la paraula.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. Sr. Verger, no escoltava en absolut, qui l'amenaça, qui el cita respecte del túnel de Sóller no som jo, és l'ex-president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, és la cita textual del títol que he llegit als mitjans de comunicació. Per tant, ha de demanar explicacions a un altre i, en tot cas, aquí té el dossier de premsa per si en vol fer ús. Per tant, Sr. Verger, ha de demanar explicacions a uns altres, i així com està el pati dins el Partit Popular, tot és possible.

Dues qüestions tan just per començar respecte d'Esquerra Unida. Esquerra Unida hem d'assenyalar que vertaderament la qüestió important i també amb açò don resposta al representant del Partit Popular, què ha passat de fa un any ençà com perquè açò torni a ser d'actualitat, la condició que els senyors del Partit Popular demanaven, que hi hagués indicis de delictes, tant de suborn com de prevaricació continuada, però hem d'assenyalar que aquesta qüestió no surt per la querella d'Esquerra Unida, sinó que surt a partir de les investigacions de la policia judicial relacionades amb un altre cas, el cas Inverbroker-Brokerval; també hem de recordar que les actuacions judicials d'Esquerra Unida, que són importants, que se'ls ha de donar tot el reconeixement i suport, es posen en marxa després d'haver arxivat, per part de la Fiscalia, la nostra denúncia per prevaricació, i que, de fet, vam tenir i hem tingut sempre la col•laboració del Partit Socialista per accedir a tota la documentació que va donar peu al treball que vostès van realitzar millor que nosaltres davant els jutjats. Per tant, les feines s'han anat completant, s'han anat col•laborant i evidentment el Partit Socialista elabora aquesta querella que va anunciar que presentaria, però evidentment la col•laboració i la feina d'Esquerra Unida també ha estat gràcies a la feina política que aquí s'havia fet per part del Partit Socialista. I açò també aquí s'ha d'assenyalar.

La comissió d'estudi va sortit com a contrapartida a la comissió d'investigació que van demanar els socialistes, com a única sortida a un moment en què les obres es trobaven paralizades i que no se sabia en absolut per on s'havia de sortir, en aquell moment se cercava finançament, les obres estaven paralizades i no hi havia cap manera de tirar endavant, s'havien donat terminis a l'empresa concessionària, no acabaven de funcionar, estava a punt de concloure una altra pròrroga i les qüestions no funcionaven, i el Partit Popular es va veure obligat

a presentar una comissió d'estudi amb unes conseqüències totalment diferents de les de la comissió d'investigació que es demanava.

Legalitat absoluta en el decret d'adjudicació, ni tan sols hi entraré, només citaré la mentida que va ser capaç de dir qui era president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a la comissió d'estudi quan assenyala que la comissió avaluadora per avaluar cadascuna de les empreses que es presentaven no va avaluar el peatge específic en benefici de les poblacions de Sóller i Fornalutx, sinó que va fer una valoració sobre el peatge global. Açò no és cert, basta veure i repassar el decret on s'assenyalaven les condicions de l'adjudicació, que assenyala que s'havien d'avaluar per aquesta comissió les tarifes especials per a residents. Açò per una banda. Els informes de Sóller i de Fornalutx, tots els que van comparèixer aquí en comissió, van assenyalar que només havien mirat, només s'informava respecte del peatge més barat, que no havien entrat en cap tipus de consideració tècnica, que no havien entrat en cap tipus d'estudi econòmic, que no havien entrat en cap altre tipus de valoració que el benefici dels seus ciutadans a hora de pagar una tarifa, qüestió que ja estava valorada per la comissió d'avaluació, i així i tot, el Sr. Cuart va quedar el número tres.

Respecte de les pròrrogues no hi va haver mai cap informe jurídic i fins i tot n'hi ha que tenen, diuen, que les pròrrogues també es poden donar, com el Sr. Le Senne, i ho va dir també a la comissió d'estudi, que també hi havia uns motius polítics per aconseguir pròrrogues. Evidentment tot el que no quadra amb les lleis o amb la política, s'entén per part del Partit Popular com patent de cors per saltar-se el compliment de totes les normes legals. No existeix possibilitat de fer avaluacions polítiques sobre una qüestió que estar totalment reglamentada, a més tampoc no ens enganyin. La primera pròrroga ja s'havia hagut de donar sense cap tipus de problemes només per qüestió que el Sr. Cuart adjudica les obres a una empresa i li dona 15 mesos més de termini del que ell tenia. Aquí no hi entra cap tipus d'informe tècnic de cap enginyer de res, encara no havien començat i ja li havien donat 15 mesos més, i ningú no se n'havia assabentat.

Però tot açò són proves discutides que vostès continuaran mantenint que no hi estan d'acord, però la qüestió, el més clar, el fet més clar, és que el Sr. Cañellas el van fer dimitir, el van fer dimitir com a president d'aquesta comunitat autònoma, el van fer dimitir com a president del seu partit per ser sospitós d'una relació d'una adjudicació amb el pagament de comissions per a l'empresa adjudicatària d'aquesta comissió. Açò és el greu, existeixen aquestes comissions, existeix un tracte de favor, existeix, per tant, la necessitat d'investigar les responsabilitats polítiques d'aquest nexce d'unió. I açò és el que demanam

aquí, ja veim que el Partit Popular ha tornat enrera de quan ell assenyalava, "no, si hi hagués sospita de delictes, faríem la comissió d'investigació", ara en tenen dues, dos casos sumarians oberts, amb qüestions prou greus, amb dimissions, i aquí no passa res, no hi ha responsabilitats polítiques, perquè són molt més els implicats, perquè no gosen obrir en absolut la tapadora de les responsabilitats polítiques, perquè, com deia el Sr. Cañellas, ell no és l'únic, n'hi ha molts que van darrera i molts seuen aquí ben tranquils, als seus escons, gent que va tenir les seves responsabilitats i que d'un moment a l'altre, si no políticament, esperem que a nivell judicial, farem tot el possible perquè aquesta qüestió quedi resolta.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Altres intervencions? Sr. Grosske, té vostè la paraula.

EL SR. GROSSKE I FIAL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Intentaré ser molt breu. Només per manifestar la meua sorpresa per la intervenció del Sr. Ortea, que ha usat tot el temps, fins que s'ha encès la bombeta groga, per explicar una cosa que no importava explicar.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Diputat, jo li pregaria que fes ús de l'hàbit de llegir-se el Reglament, vostè pot fer ús del seu torn d'intervenció, però no ha estat al·ludit per altres diputats, en referència a la intervenció feta pel grup proposant i no per altres grups. Moltes gràcies.

EL SR. GROSSKE I FIAL:

Moltes gràcies, Sr. President. Em sap greu aquesta inexperiència parlamentària que provoca aquestes errates en la direcció de la intervenció.

Si m'he de cenyir només al que ha manifestat la proponent de la comissió d'investigació, efectivament jo no tenc cap inconvenient d'agrair el fet que es facilità a Esquerra Unida en el seu moment l'accés a la documentació derivada d'una comissió d'estudi que ja que no érem en aquest parlament, no en disposàvem, com al text d'una denúncia que es va presentar davant la Fiscalia, que també s'havia facilitat a la premsa i als mitjans de comunicació, però simplement puntualitzar una qüestió. El tema del suborn encara no ha estat esmentat per cap jutge, probablement s'esmentarà explícitament o implícitament en el trasllat de les diligències del Jutjat d'Instrucció número 1 al Tribunal Superior de Justícia. I efectivament el que sí està damunt la taula i el que significa una diferència fonamental que de qualque manera invalida la utilitat de gran part del debat hagut, és que l'admissió de la denúncia d'Esquerra Unida per delictes continuats de prevaricació, la negativa del Tribunal Superior de Justícia, durant tres o quatre vegades, a arxivar aquesta denúncia, és la millor prova que efectivament hi ha indicis de delictes i que evidentment hi ha indicis raonables que hi hagi d'haver inculcats en aquesta causa.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sr. González i Ortea, té vostè la paraula.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Sí, gracias, Sr. Presidente. Señoras y señores diputados. Sra. Barceló, no sé, no ha dado usted ningún argumento nuevo, me dice, se mete usted en si el presidente de la Comunidad mintió en relación a lo que se hizo en la comisión previa evaluadora, el presidente de la Comunidad no estuvo en la comisión previa evaluadora, Sra. Barceló, por consiguiente las manifestaciones del Sr. Cañellas a propósito de la comisión técnica evaluadora, supongo que en todo caso serían por aproximación porque no tenía presencia en esa comisión y porque lógicamente los debates en el seno de esta comisión, no se trasladaron al Sr. Cañellas, entre otras cosas porque era absolutamente innecesario, se trasladó la puntuación que, como digo, figura en el decreto de adjudicación con total y absoluta transparencia.

Bueno, después dice usted que se saltan los controles legales, pues ya está, se saltan los controles legales, existe trato de favor y existen comisiones, manifiesta usted aquí. *Com és això?, ja tenim la Seu plena d'ous?* Es decir, bueno, eso es lo que dice usted, yo trato de demostrarle con las manifestaciones, con los informes técnicos de las personas que intervinieron y pasaron por la comisión que eso no es así, que eso no fue así, la adjudicación fue absolutamente legal y la concesión de las prórrogas fue absolutamente legal, o al menos eso creemos nosotros y desde luego no hay ninguna razón desde el punto de vista de las comisiones que se celebraron y de las explicaciones que se dieron aquí para considerar que eso es otra cosa. Por cierto, le quiero decir que la segunda prórroga tuvo una ampliación de cuatro meses, no de quince meses, de cuatro, Sra. Barceló, léase bien los papelitos.

Y respecto al tema de si los de Sóller o Fornalutx sólo pensaron en las tarifas del peaje, ¡hombre!, es lo más razonable que eso fuera fundamental, pero yo ya he dicho que eso era fundamental, claro que lo era, vuelvo a insistir, son los únicos habitantes de esta comunidad autónoma que, para acceder o para salir de su valle van a tener que pagar una tarifa, pero que no quede ninguna duda sobre cuál era la impresión en Sóller o en Fornalutx. Fíjese, el ex-teniente de alcalde del ayuntamiento de Sóller, que estuvo en funciones de alcalde en la sesión en la que acordaron pedir al Gobierno que se adjudicara al Sr. Cuart, la pregunta mía contesta porque, vuelvo a repetir que era un clamor popular en Sóller que la empresa que se había de llevar la concesión era la que a los *sollerics* nos costaría menos dinero. Esto es evidente, es evidente, ésta fue la razón.

Y finalmente me habla usted de juzgados y de cosas que están en los juzgados. Las cosas que están en los juzgados bien están allí, ya resolverán los juzgados, eso es evidente. Pero, por favor, no me hable usted de juzgados ni de financiación, porque, Sra. Barceló, yo creo que precisamente el Partido Socialista Obrero Español es el menos autorizado moralmente para hablar de estas cosas ... (*enrenous a la sala*), sí, sí, pateen ustedes, pero los hechos son los hechos. Ustedes, señores, son los paradigmas, su partido, es el paradigma de la financiación oscura e irregular, con todo un rosario de denuncias en los juzgados, que van desde el choriceo cutre de los cafelitos sevillanos hasta las fortunas en comisiones y (...), pasando por enriquecimientos súbitos a costa de fondos reservados o de sabrosos dividendos obtenidos mediante informaciones privilegiadas, etc., etc., etc. No voy a entrar más en eso porque me parece que no es el caso, pero insisto, son ustedes, lo quieran o no y pateen o no, su partido, señores, señoras, es el menos indicado para hablar de juzgados y de financiaciones irregulares.

Nada más, muchas gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, conclòs el debat, passam a votació.

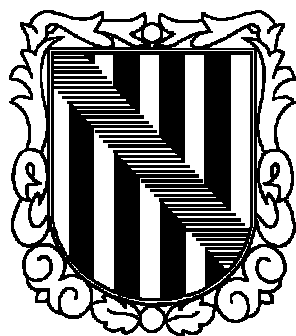
I deman a les senyores diputades i senyors diputats que votin a favor de la proposta presentada pel Grup Parlamentari Socialista, que es posin, per favor? Gràcies, poden seure.

Vots en contra? Moltes gràcies.

Abstencions? No n'hi ha.

Resultat de la votació: vots a favor, 28; en contra, 31; abstencions, no n'hi ha. Per tant, queda rebutjada la proposta presentada pel Grup Socialista.

I esgotat l'ordre del dia, s'aixeca la sessió. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA